

LEGISLAȚIE ROMÂNIA

Portal legislativ actualizat din surse publice oficiale

VERSIUNE INFORMATIVĂ PENTRU CONSULTARE

Regulamentul nr. 0/1968

REGULAMENT

În vigoare

EMITENT

Consiliul de Miniștri

PUBLICARE

Buletinul Oficial

ULTIMA VERIFICARE

27 mai 2026, 18:15

SURSA OFICIALĂ

<https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/27527>

Document generat informativ din surse publice oficiale. Nu înlocuiește Portalul Legislativ - legislatie.just.ro.

Cuprins

---

1. Articolul 1	36. Articolul 36
2. Articolul 2	37. Articolul 37
3. Articolul 3	38. Articolul 38
4. Articolul 4	39. Articolul 39
5. Articolul 5	40. Articolul 40
6. Articolul 6	41. Articolul 41
7. Articolul 7	42. Articolul 42
8. Articolul 8	43. Articolul 43
9. Articolul 9	44. Articolul 44
10. Articolul 10	45. Articolul 45
11. Articolul 11	46. Articolul 46
12. Articolul 12	47. Articolul 47
13. Articolul 13	48. Articolul 48
14. Articolul 14	49. Articolul 49
15. Articolul 15	50. Articolul 50
16. Articolul 16	51. Articolul 51
17. Articolul 17	52. Articolul 52
18. Articolul 18	53. Articolul 53
19. Articolul 19	54. Articolul 54
20. Articolul 20	55. Articolul 55
21. Articolul 21	56. Articolul 56
22. Articolul 22	57. Articolul 57
23. Articolul 23	58. Articolul 58
24. Articolul 24	59. Articolul 59
25. Articolul 25	60. Articolul 60
26. Articolul 26	61. Articolul 61
27. Articolul 27	62. Articolul 62
28. Articolul 28	63. Articolul 63
29. Articolul 29	64. Articolul 64
30. Articolul 30	65. Articolul 65
31. Articolul 31	66. Articolul 66
32. Articolul 32	67. Articolul 67
33. Articolul 33	68. Articolul 68
34. Articolul 34	69. Articolul 69
35. Articolul 35	70. Articolul 70

71. Articolul 71
72. Articolul 72
73. Articolul 73
74. Articolul 74
75. Articolul 75
76. Articolul 76
77. Articolul 77
78. Articolul 78
79. Articolul 79
80. Articolul 80
81. Articolul 81
82. Articolul 82
83. Articolul 83
84. Articolul 84
85. Articolul 85
86. Articolul 86
87. Articolul 87
88. Articolul 88
89. Articolul 89
90. Articolul 90
91. Articolul 91
92. Articolul 92
93. Articolul 93
94. Articolul 94
95. Articolul 95
96. Articolul 96
97. Articolul 97
98. Articolul 98
99. Articolul 99
100. Articolul 100
101. Articolul 101
102. Articolul 104
103. Articolul 105
104. Articolul 106
105. Articolul 107
106. Articolul 108
107. Articolul 109
108. Articolul 110
109. Articolul 111
110. Articolul 112
111. Articolul 113
112. Articolul 114
113. Articolul 115
114. Articolul 116
115. Articolul 117
116. Articolul 118
117. Articolul 119
118. Articolul 120
119. Articolul 121
120. Articolul 122
121. Articolul 123
122. Articolul 124
123. Articolul 125
124. Articolul 126
125. Articolul 127
126. Articolul 128
127. Articolul 129
128. Articolul 130
129. Articolul 131
130. Articolul 132
131. Articolul 133
132. Articolul 134
133. Articolul 135
134. Articolul 136
135. Articolul 137
136. Articolul 138
137. Articolul 139
138. Articolul 140
139. Articolul 141
140. Articolul 142
141. Articolul 143
142. Articolul 144
143. Articolul 145
144. Articolul 146
145. Articolul 147
146. Articolul 148

147. Articolul 149
148. Articolul 150
149. Articolul 151
150. Articolul 152
151. Articolul 153
152. Articolul 154
153. Articolul 155
154. Articolul 156
155. Articolul 157
156. Articolul 158
157. Articolul 159
158. Articolul 160
159. Articolul 161
160. Articolul 162
161. Articolul 163
162. Articolul 164
163. Articolul 165
164. Articolul 166
165. Articolul 167
166. Articolul 168
167. Articolul 169
168. Articolul 170
169. Articolul 171
170. Articolul 172
171. Articolul 173
172. Articolul 174
173. Articolul 175
174. Articolul 176
175. Articolul 177
176. Articolul 178
177. Articolul 179
178. Articolul 180
179. Articolul 181
180. Articolul 182
181. Articolul 183
182. Articolul 184
183. Articolul 185
184. Articolul 186
185. Articolul 187
186. Articolul 188
187. Articolul 189
188. Articolul 190
189. Articolul 191
190. Articolul 192
191. Articolul 193
192. Articolul 194
193. Articolul 195
194. Articolul 196
195. Articolul 197
196. Articolul 198
197. Articolul 199
198. Articolul 200
199. Articolul 201
200. Articolul 202
201. Articolul 203
202. Articolul 204
203. Articolul 205
204. Articolul 206
205. Articolul 207
206. Articolul 208
207. Articolul 209
208. Articolul 210
209. Articolul 211
210. Articolul 212
211. Articolul 213
212. Articolul 214
213. Articolul 215
214. Articolul 216
215. Articolul 217
216. Articolul 218
217. Articolul 219
218. Articolul 220
219. Articolul 221
220. Articolul 222
221. Articolul 223
222. Articolul 224

223. Articolul 225
224. Articolul 226
225. Articolul 227
226. Articolul 228
227. Articolul 229
228. Articolul 230
229. Articolul 231
230. Articolul 232
231. Articolul 233
232. Articolul 234
233. Articolul 235
234. Articolul 236
235. Articolul 237
236. Articolul 238

237. Articolul 239
238. Articolul 240
239. Articolul 241
240. Articolul 242
241. Articolul 243
242. Articolul 244
243. Articolul 245
244. Articolul 246
245. Articolul 247
246. Articolul 248
247. Articolul 249
248. Articolul 250
249. Articolul 251
250. Articolul 252

Articole

Articolul 1

- (1) Prezentul regulament se aplică în raporturile de furnizare și vânzare de energie electrică dintre o întreprindere furnizoare de energie electrică - denumită în continuare "furnizor" - pe de o parte și consumatorii racordați direct la rețelele sale - denumiți în continuare "consumatori" - pe de altă parte.
- (2) Prin întreprinderi furnizoare de energie electrică se înțelege întreprinderile de sub îndrumarea și controlul Ministerului Energiei Electrice, care au drept unul dintre obiectele principale ale activității lor distribuția, furnizarea și vânzarea energiei electrice.
- (3) Prin consumatori se înțelege persoanele juridice sau fizice ale căror instalații electrice sînt legate direct la rețelele unui furnizor, chiar dacă ele nu consumă ci livrează energie electrică în rețelele furnizorului.

Articolul 2

- (1) Dispozițiile referitoare la raporturile dintre un furnizor și consumatorii săi se aplică și în raporturile de furnizare și vânzare de energie electrică dintre consumatorii furnizorului pe de o parte și subconsumatorii acestora pe de altă parte cu excepția cazurilor în care regulamentul de față se prevede altfel.
- (2) Prin subconsumatori se înțelege persoanele juridice sau fizice ale căror instalații electrice sînt racordate la instalațiile unui consumator, cu excepția cazului cînd racordarea se face într-o stație electrică a consumatorului alimentată direct din rețelele furnizorului; în asemenea cazuri se considera ca racordarea este făcută direct la rețelele furnizorului.
- (3) Se considera de asemenea subconsumatori cei care apar prin divizarea unui consumator inițial în mai multe întreprinderi, chiar dacă acestea sînt racordate într-o stație alimentată direct din rețelele furnizorului.
- (4) Subconsumatorii stabilesc raporturi contractuale cu consumatorii la care sînt racordati.

Articolul 3

Prevederile regulamentului se aplică de asemenea la stabilirea regimului și modului de consum al energiei electrice, la proiectarea, executarea, exploatarea și întreținerea instalațiilor consumatoare și de producere de energie electrică ale consumatorilor, precum și la controlul acestor instalații și al utilizării energiei electrice.

Articolul 4

- (1) Prevederile regulamentului nu se aplică în raporturile dintre furnizori și în raporturile privind importul și exportul de energie electrica.
- (2) De asemenea se exceptează de la prevederile regulamentului cazurile în care:
  - a) un consumator are o centrala electrica proprie care constituie sursa de baza a unei rețele electrice izolate a unui furnizor;
  - b) o întreprindere nelegata la rețelele unui furnizor are o centrala electrica proprie din care livreaza energie electrica la terți;
  - c) un consumator livreaza unor subconsumatori energie electrica sub forma de curent continuu.
- (3) În cazurile de la literele a-c, raporturile dintre părți vor fi reglementate pe bază de contracte speciale, cu respectarea prevederilor tarifare din prezentul regulament.
- (4) În cazul de la litera a, contractul dintre furnizor și consumatorul cu centrala electrica proprie se va putea încheia numai cu avizul favorabil al Ministerului Energiei Electrice și al organului central sau local în subordinea căruia se afla consumatorul; contractele dintre furnizor și consumatorii racordati la rețeaua izolata se vor încheia numai cu avizul favorabil al Ministerului Energiei Electrice.

Articolul 5

- (1) Furnizorul este obligat sa ia măsuri de a alimenta din instalațiile sale pe toți consumatorii și subconsumatorii, cu excepția subconsumatorilor situați în incinta unui consumator.
- (2) Satele alimentate din instalațiile unui consumator vor fi preluate în alimentare de către furnizor împreună cu instalațiile de distribuție, inclusiv racordul acestora la instalațiile consumatorului. În cazul când alimentarea acestor sate nu va mai putea fi realizată din instalațiile consumatorului, racordarea lor directa la rețelele sistemului energetic se va face cu respectarea prevederilor Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 299 din 6 martie 1958 privind intensificarea acțiunii de electrificare a satelor.
- (3) Subconsumatorii existenți la data intrării în vigoare a prezentului regulament, alții decît cei ai Ministerului Petrolului, racordati la rețelele proprii ale santierelor petroliere de extracție, precum și la rețelele proprii cu caracter definitiv ale santierelor petroliere de foraj, vor fi treptat preluati de furnizorii în raza cărora se găsesc, în termenele ce se vor stabili prin protocoale încheiate între Ministerul Energiei Electrice și Ministerul Petrolului.

Articolul 6

- (1) Consumatorii și subconsumatorii pot avea unu sau mai multe puncte de consum.
- (2) Prin punct de consum se înțelege instalațiile unui aceluiași consumator, inclusiv instalațiile subconsumatorilor săi, situate într-o aceeași incinta sau în incinte vecine legate între ele prin rețelele consumatorului, ale subconsumatorilor săi sau ale furnizorului, indiferent de faptul ca alimentarea lor din rețeaua furnizorului sau din centralele electrice proprii ale consumatorului se face pe una sau mai multe cai, în unu sau mai multe puncte geografice.
- (3) Prevederile prezentului regulament se aplică consumatorilor în raport cu fiecare punct de consum luat separat.
- (4) Ansamblul santierelor petroliere de foraj sau extracție care fac parte din aceeași întreprindere de foraj sau extracție și care sînt alimentate de un același furnizor se considera drept un singur punct de consum.

Articolul 7

- (1) Consumatorul de energie electrica se considera, în raport cu fiecare punct de consum al său, ca mare consumator, dacă absoarbe, fără transformator, din rețeaua de joasa tensiune a furnizorului - pînă la 380 V între faze - o putere de 50 kW sau mai mare, sau racordeaza la rețeaua de înaltă tensiune a furnizorului o putere de 50 KVA sau mai mare, sau are o centrala electrica proprie cu o putere instalata de 50 kW sau mai mare.
- (2) Consumatorii care nu se încadrează în condițiile de la alineatul precedent se considera mici consumatori.
- (3) Prin consumatori industriali și similari acestora - denumiți în continuare "consumatori industriali" - se înțelege întreprinderile industriale - ca: uzine, fabrici, baze și întreprinderi de reparații, cariere, mine, exploatări forestiere, exploatări petroliere și de gaze naturale, exploatări de ape minerale și altele asemenea - stațiile de pompare, inclusiv cele pentru irigații, ale gospodariilor comunale, ale unităților agricole și ale Comitetului de Stat al Apelor, silozurile - în afară de cele ale unităților agricole -, santierele de construcții, de foraj și de deschideri miniere, unitățile de transporturi feroviare, rutiere, navale și aeriene, întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii, atelierele de prototipuri, stațiile experimentale cu producție industrială, baile și spălătoriile publice, unitățile de tracțiune electrica urbana și interurbana, studiourile de radio și televiziune, precum și unitățile agricole sau alte unități care, conform avizului inspecției generale energetice, au caracter de producție industrială.
- (4) Consumatorii care nu se încadrează în prevederile alineatului precedent se considera consumatori neindustriali. Partea a II-a Furnizarea energiei electrice către marii consumatori industriali și utilizarea ei de către aceștia

---

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 8

Furnizarea energiei electrice către marii consumatori industriali se face exclusiv pe bază de contracte economice încheiate anual de către aceștia cu furnizorul de energie electrica, în conformitate cu prevederile prezentului regulament și ale instrucțiunilor de aplicare a acestuia, în termenele stabilite de Consiliul de Miniștri.

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 9

- (1) Furnizorii încheie anual contracte directe, reglementate obligatorii, numai cu consumatorii direcți, separat pentru fiecare punct de consum.
  - (2) Contractele se încheie numai pentru instalațiile electrice prevăzute cu bransamente sau racorduri electrice directe la rețelele furnizorilor.
-

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 10

- (1) Pentru neîndeplinirea în termen a obligațiilor ce le revin la încheierea contractelor, părțile în culpa vor plăti pentru fiecare zi de întârziere o penalitate de 50 lei, în următoarele cazuri: - netrimiteră în termen a comenzilor de către beneficiari; - netrimiteră în termen a proiectelor contractelor de către furnizor beneficiarului; - nerestituirea în termen de către beneficiar a contractelor semnate; - neîndeplinirea în termen a celorlalte obligații ce revin părților în vederea încheierii contractelor, cu excepția obligației de sesizare a organelor de arbitraj în cazul ivirii unor divergențe.
- (2) Penalitatea nu va putea depăși în total 2.000 lei, indiferent de numărul zilelor de întârziere.

Articolul 11

- (1) În contractele de furnizare de energie electrică se vor stabili, defalcat pe trimestre, atât cantitățile de energie electrică necesare consumatorului, cât și cele care se preiau sau se livrează de consumatori din sau în rețelele furnizorului, precum și puterile maxime ce pot fi absorbite de consumatori din rețelele furnizorului.
- (2) Puterile maxime totale pe care consumatorul le poate absorbi în condițiile existente la data încheierii contractului diferențiat în timpul orelor de vîrf de dimineață și în timpul orelor de vîrf de seară ale sistemului energetic, se vor stabili printr-o anexă la contract, conform prevederilor alineatelor 5, 7, 8 și 9.
- (3) Pentru cazul consumului de energie electrică al instalațiilor de tracțiune electrică urbană și interurbană, puterile maxime ce pot fi absorbite din rețelele furnizorului nu se diferențiază după ora de consum.
- (4) Orele de vîrf ale sistemului energetic se fixează anual prin ordinul ministrului energiei electrice și se comunică ministerelor și celorlalte organe centrale, precum și comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, cel mai târziu pînă la 30 septembrie al anului anterior celui la care se referă ordinul.
- (5) Puterile maxime totale ce pot fi absorbite de consumatori în orele de vîrf se vor stabili pentru fiecare consumator în parte de către inspecția energetică regională, cu consultarea consumatorilor, și pot fi modificate oricînd, la cererea părților contractante sau din inițiativa inspecției energetice regionale.
- (6) Puterile maxime ce pot fi absorbite de consumatori din rețelele furnizorului se stabilesc pentru fiecare consumator de către furnizor împreună cu consumatorul respectiv și pot fi modificate oricînd de către furnizor la cererea consumatorului.
- (7) Pentru consumatorii noi sau consumatorii a căror putere instalată se mărește cu mai mult de 20%, inspecția energetică regională poate fixa, cel mult pentru primele 2 luni de la intrarea în funcțiune a noilor instalații, puteri maxime cu caracter provizoriu.
- (8) Pentru cazurile de calamități ca inundații, viituri, incendii și altele asemenea, Inspecția generală energetică va putea majora retroactiv puterile aprobate anterior de inspecțiile energetice regionale pentru orele de vîrf, de la data apariției calamității și pe durata efectelor acesteia.
- (9) De asemenea, Inspecția generală energetică va putea majora retroactiv puterile aprobate anterior de către inspecțiile energetice regionale pentru orele de vîrf și pentru alte cazuri speciale decît cele prevăzute la alineatul precedent, pe baza documentației justificative.

Articolul 12

Ministerul Energiei Electrice are dreptul sa dispună, pentru cazuri excepționale de deficit de putere de lungă durată în sistemul energetic, ca prin acte adiționale la contracte, furnizorul împreună cu consumatorii sa stabilească: - cu cel puțin 15 zile înaintea fiecărui trimestru, cantitățile de energie electrica lunare, în limita prevederilor trimestriale; - cu cel puțin 5 zile înaintea fiecărei luni, defalcarea cantităților de energie electrica ce se vor consuma în luna următoare - în limita prevederilor lunare din defalcarea trimestrială - pe zile și pe schimburi de lucru. Procentele de încărcare pe schimburi se stabilesc de inspecția energetică regională, pe baza propunerilor consumatorilor, corelate cu puterile maxime stabilite pentru orele de vîrf, astfel încît să se încarce cît mai mult posibil schimbul de noapte.

Articolul 13

- (1) Furnizorul va asigura consumatorilor cantitățile de energie electrica prevăzute în contracte, la parametri nominali, cu abaterile prevăzute la articolul 14, care vor putea fi absorbite în limitele maxime de putere aprobate.
- (2) Consumatorii care furnizează energie electrica din centralele electrice proprii, vor asigura furnizorului cantitățile de energie electrica prevăzute în contracte, la parametri nominali, cu abaterile prevăzute la articolul 14.
- (3) Consumatorii vor putea furniza în rețelele furnizorului cantități mai mari de energie electrica decît cele prevăzute în alineatul precedent, în măsura în care acestea corespund prevederilor articolului 99 sau în măsura în care suplimentul de energie electrica este solicitat sau acceptat de către furnizor.

Articolul 14

- (1) Furnizorul este obligat să furnizeze energie electrică în mod continuu, cu excepția cazului când contractul încheiat cu consumatorul prevede limitarea timpului de furnizare a energiei electrice. Puterea ținută de furnizor la dispoziția consumatorului poate fi diferențiată după ora de consum, luni sau trimestre, conform prevederilor articolului 11.
- (2) Furnizorul este obligat să mențină în punctele de furnizare a energiei electrice tensiunea nominală, cu o abatere de maximum +/- 5% dacă tensiunea nominală de furnizare este de maximum 60 kV, respectiv de +/- 7% dacă tensiunea nominală de furnizare este de minimum 110 kV. Tensiunea nominală și abaterile convenite vor fi prevăzute în contract.
- (3) În cazul când consumatorilor existenți la intrarea în vigoare a prezentului regulament, cărora li se furnizează energia electrică la tensiunea nominală de minimum 110 kV, abaterea de +/- 7% nu le permite, în schema de alimentare existentă, o funcționare normală a receptoarelor; aceștia pot cere furnizorului întocmirea unui studiu tehnico-economic, care să determine soluția cea mai eficientă pentru rezolvarea acestei probleme. În cazul în care din acest studiu rezultă ca soluția cea mai eficientă este cea care se poate lua de către consumatori în instalațiile lor; realizarea soluției se va face de către aceștia; în cazul în care soluția cea mai eficientă este cea care urmează a se lua în sistemul energetic, furnizorul va lua măsuri ca să asigure o tensiune corespunzătoare cu abateri față de tensiunea nominală stabilite de la caz la caz între +/- 5% și +/- 7%.
- (4) În cazuri speciale, la tensiuni de furnizare nominale de maximum 60 kV, prin contractul de furnizare a energiei electrice cu consumatorii existenți la data intrării în vigoare a prezentului regulament, abaterea admisibilă va putea fi stabilită la o mărime diferită de cea prevăzută la alineatul 2, în funcție de posibilitățile furnizorului și de necesitățile consumatorului; abateri admisibile mai mari de + 5% și - 10% nu se pot prevedea decât cu acordul consumatorilor.
- (5) Pentru consumatorii ale căror instalații de alimentare cu energie electrică se vor proiecta după intrarea în vigoare a prezentului regulament, în contractele de furnizare se vor putea de asemenea prevedea abateri admisibile maxime mai mici decât cele prevăzute la alineatul 2, în măsura în care aceste abateri au fost cerute și justificate de consumatori prin tema pentru studiul tehnico-economic de alimentare și numai dacă abaterea mai mică se poate realiza mai economic în sistemul energetic decât prin instalații adecvate proprii ale consumatorilor.
- (6) Abaterile prevăzute la alineatele precedente sînt valabile numai dacă factorul de putere al consumatorului este de cel puțin 0,85. Pentru cazurile când factorul de putere are o valoare mai mică, limitele de abatere prevăzute la alineatele precedente se majorează prin multiplicarea cu coeficientul de mai jos: Factorul de putere al consumatorului Coeficientul de majorare a abaterilor admisibile 0,84..... 0,80 1,2 0,79..... 0,70 1,4 0,69..... 0,60 1,6 0,59..... 0,50 2,0 sub 0,50 nu se limitează abaterile
- (7) Coeficientul de majorare se aplică numai la consumatorii la care factorul de putere este mai mic decât cel optim.
- (8) Furnizorul garantează livrarea energiei electrice cu abaterile de la tensiunea nominală specificate la alineatele precedente, numai pentru perioadele când consumatorul se înscrie în puterile maxime stabilite în contract.

- (9) Furnizorul este obligat sa mențină frecvența nominală de 50 Hz, cu o abatere de cel mult +/- 0,5 Hz.
-

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 15

- (1) Furnizorul are dreptul sa deconecteze de la rețeaua sa instalațiile electrice ale consumatorilor care consuma energie electrica fără contract.
- (2) Persoanele vinovate de conectarea la rețea a instalațiilor electrice ale consumatorilor care consuma energie electrica fără contract vor fi trase la răspundere potrivit dispozițiilor codului penal.
-

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 16

- (1) Contractul dintre un consumator și subconsumatorii săi se poate încheia numai în limitele puterilor și cantităților de energie electrica stabilite în contracte dintre furnizor și consumator sau a suplimentarilor convenite cu furnizorul, iar în ceea ce privește puterile la orele de virf, cu acordul inspecției energetice regionale.
- (2) Pentru încheierea contractului dintre un consumator și subconsumatorii acestuia, situați în afară incintei consumatorului, este necesară aprobarea Ministerului Energiei Electrice, data la propunerea furnizorului.
- (3) Partea din instalatia consumatorului prin care se alimentează un subconsumator acceptat de consumator nu poate fi demontata decât după ce se asigura alimentarea subconsumatorului pe alta cale; face excepție cazul când subconsumatorul a fost de acord, cu ocazia racordarii sau ulterior, cu alte condiții.

Articolul 17

- (1) Pentru cazuri speciale, furnizorul, prin derogare de la prevederile articolului 5 alineatul 1, poate obliga un consumator să conecteze subconsumatori la rețelele sale electrice, atunci când există posibilități tehnice, fără ca prin aceasta să se reducă siguranța în funcționare a consumatorului. În caz de divergență între furnizor și consumatori asupra posibilităților tehnice de conectare și a menținerii siguranței de funcționare, va dispune Inspekția generală energetică.
- (2) Furnizorul este obligat să suplimenteze puterea și cantitatea de energie prevăzute în contractul inițial, cu puterea și cantitatea de energie necesare subconsumatorilor.
- (3) Partea de instalație a consumatorului, prin care se alimentează un subconsumator racordat în condițiile alineatului 1, nu poate fi demontată, iar alimentarea subconsumatorului nu poate fi întreruptă decât după ce se asigură alimentarea subconsumatorului pe alta cale.
- (4) Furnizorul este obligat să alimenteze direct pe un subconsumator, racordat în condițiile alineatului 1, în termen de un an de la sesizarea consumatorului, în cazul în care acesta din urmă are nevoie de o putere care nu mai poate fi asigurată prin racordul existent sau din instalațiile sale, din cauza încărcării cu puterea necesară subconsumatorului, precum și în cazul apariției unor construcții noi pe linia de alimentare a subconsumatorului.
- (5) În cazul racordării de subconsumatori - alții decât cei ai Ministerului Petrolului - la rețelele proprii cu caracter provizoriu ale santierelor de foraj și extracție petroliera, este necesar acordul întreprinderii de foraj sau extracție căreia îi aparțin rețelele; aceasta va indica, în cadrul acordului, durata probabilă a existenței rețelei la care urmează să se facă racordul. În cazul obținerii acordului, racordarea se va putea face dacă subconsumatorul este de acord să renunțe în scris, fără nici un fel de pretenție, la alimentarea cu energie electrică în momentul când întreprinderea de foraj sau extracție ar demonta rețeaua provizorie sau dacă furnizorul se obligă în scris să preia rețeaua la care urmează să se facă racordul. La preluarea rețelei, furnizorul va preda întreprinderii de foraj sau extracție materialele recuperabile din rețeaua preluată.
- (6) Racordarea unor subconsumatori la rețelele electrice ale căilor ferate, care alimentează instalații ce afectează siguranța circulației trenurilor, precum și la stațiile sau posturile de transformare care alimentează direct aceste rețele, se va face numai cu acordul prealabil al Ministerului Căilor Ferate.
- (7) De asemenea, la stațiile care alimentează direct rețelele electrice ale instalațiilor de radio-relee și televiziune ale Ministerului Postelor și Telecomunicațiilor, nu vor fi legați alți consumatori decât cu acordul prealabil al acestui minister.
- (8) În cazul subconsumatorilor racordați potrivit alineatului 1, răspunderea pentru continuitatea alimentării cu energie electrică și pentru calitatea energiei electrice livrate revine furnizorului, în condițiile ce se vor stabili în contractul dintre consumator și subconsumatori, acceptate de furnizor și care vor putea deroga, în ceea ce privește răspunderea pentru continuitatea alimentării și calitatea energiei, de la prevederile prezentului regulament.

Articolul 18

- (1) Pentru crearea de mari consumatori de energie electrica noi sau extinderea celor existenți, ministerele, celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București sau organele subordonate lor, trebuie să obțină acordul prealabil din partea Ministerului Energiei Electrice sau a întreprinderilor furnizoare de energie electrica - potrivit instrucțiunilor de aplicare a prezentului regulament - asupra posibilităților de alimentare cu energie electrica și termica. Pentru cazurile când alimentarea cu energie termica urmează a se face prin racordare la o rețea termica publică aflată în exploatarea unei întreprinderi subordonate unui consiliu popular județean sau al municipiului București, acordul prealabil se da de către Ministerul Energiei Electrice sau de întreprinderile furnizoare de energie electrica cu consultarea comitetului executiv al consiliului popular respectiv.
- (2) În cererea pentru acordul prealabil se vor arata amplasamentele luate în considerare, etapele de dezvoltare și caracteristicile energetice principale ale consumatorului: puterea electrica maxima necesară, debitul de energie termica orar maxim necesar și parametrii agenților termici necesari - presiune, temperatura -, gradul de siguranță și alte condiții speciale cerute pentru alimentare, precum și marimile anuale ale consumurilor de energie electrica și termica la diversii parametri necesari.
- (3) Acordurile prealabile se emit pe parcursul elaborării documentațiilor de investiții - studiu tehnico-economic sau proiect în faza unica - ce se întocmesc de proiectantii consumatorilor. Acordurile emise la studiile tehnico-economice sînt valabile fără a fi necesară reînnoirea lor și pentru proiectele de execuție, dacă de la obținerea acordului pînă la începerea execuției lucrărilor nu a trecut o perioadă de timp mai mare de 30 luni și au fost menținute condițiile tehnice și economice pe baza cărora au fost emise aceste acorduri; acordurile emise la proiectele în faza unica își mențin valabilitatea în termenele și condițiile specificate pentru cazurile acordurilor emise pentru studiile tehnico-economice.
- (4) La cererea ministerelor, celorlalte organe centrale și comitetelor executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, organizația care a emis acordul energetic va furniza institutelor de proiectare care întocmesc documentațiile de investiții ale consumatorilor importanti noi - definiți potrivit articolului 19 - informații preliminare pentru prevederea în aceste documentații a soluțiilor de alimentare cu energie electrica și cu energie termica produsă în termoficare și pentru evaluarea orientativa a investițiilor colaterale și conexe corespunzătoare.
- (5) Stabilirea soluțiilor de alimentare și valorile investițiilor vor fi determinate pe baza studiilor tehnico-economice de alimentare prevăzute la articolul 20.

Articolul 19

Prin consumatori importanți noi se înțelege consumatorii industriali prevăzuți a se realiza, care necesită o putere electrică maximă sau un spor maxim de putere electrică de cel puțin 15 MW și (sau) un consum maxim orar de energie termică sau un spor maxim de debit orar de cel puțin 20 Gcal/h; prin aceste limite de consum se înțeleg cele prevăzute a se realiza la profilul final al consumatorului, cunoscut la data proiectării. Unitățile aparținând aceleiași minister, organ central sau consiliu popular județean sau al municipiului București, situate pe aceeași platforma industrială și ale căror consumuri însumate de energie electrică și (sau) termică depășesc limitele de 15 MW sau de 20 Gcal/h, formează împreună, din punctul de vedere al condițiilor pentru racordarea instalațiilor electrice și termice și al studiului tehnico-economic de alimentare, un singur consumator important nou.

Articolul 20

- (1) Pe baza acordului prealabil emis potrivit articolului 18, ministerele, celelalte organe centrale și comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, beneficiare ale consumatorilor, sau proiectanții acestora, vor comanda unităților de proiectare ale Ministerului Energiei Electrice elaborarea studiilor tehnico-economice de alimentare în amplasamentul ales sau în variantele de amplasament propuse, pe baza unei teme de proiectare.
- (2) Temele pentru comanda studiilor tehnico-economice de alimentare privind consumatorii care au nevoie de o putere sau un spor de putere mai mare de 1000 kW sau de un debit de energie termică sub forma de abur sau de apă caldă sau fierbinte mai mare de 10 Gcal/h vor fi avizate de Inspectia generală energetică, înainte de transmiterea lor organizațiilor de proiectare ale Ministerului Energiei Electrice.

Articolul 21

- (1) Studiul tehnico-economic pentru alimentarea cu energie electrica și termica a unui consumator va cuprinde soluțiile pentru următoarele feluri de lucrări:
  - a) centrale electrice industriale de termoficare sau extinderi de astfel de centrale;
  - b) linii electrice de racord și stații de transformare sau extinderile acestora, necesare pentru alimentarea consumatorului;
  - c) racorduri de termoficare din centralele electrice de termoficare sau din rețelele publice de termoficare, necesare pentru alimentarea consumatorului.
- (2) În studiul tehnico-economic de alimentare se vor indica sumar și lucrările necesare în sistemul energetic național și în rețelele sistemului de termoficare pentru asigurarea alimentării consumatorului, principalele caracteristici tehnice ale acestor lucrări și valorile investițiilor curespunzatoare.
- (3) Pentru lucrările prevăzute la literele a, b și c se vor stabili toți indicatorii tehnico-economici prevăzuți în actele normative privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor tehnico-economice pentru investiții, în scopul încadrării lor în studiul tehnico-economic întocmit de proiectantul general al consumatorului.
- (4) Pentru lucrările din sistemul energetic național și din rețelele de termoficare ale întreprinderilor de sub îndrumarea și controlul Ministerului Energiei Electrice, acesta va întocmi studii tehnico-economice separate, care vor fi avizate și aprobate în conformitate cu prevederile actelor normative privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor tehnico-economice pentru investiții. Pentru lucrările din rețelele publice de termoficare ale revînzătorilor de energie termica, studiile tehnico-economice se vor întocmi prin grija întreprinderilor revinzatoare, iar avizarea și aprobarea lor se vor face conform prevederilor actelor normative privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor tehnico-economice pentru investiții.
- (5) Prin studiile tehnico-economice pentru alimentarea cu energie electrica și termica se vor stabili și condițiile tehnice de racordare.
- (6) Termenele de elaborare a studiilor tehnico-economice pentru alimentarea cu energie electrica și termica a consumatorilor se vor stabili, pentru consumatorii importanti noi, de comun acord, de către ministerele, celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, beneficiare ale consumatorilor și Ministerul Energiei Electrice. Pentru ceilalți consumatori, termenele se vor stabili de comun acord de către consumatori sau de institutele lor de proiectare și unitățile de proiectare ale Ministerului Energiei Electrice. La stabilirea termenelor de elaborare a studiilor tehnico-economice de alimentare se va ține seama de termenul de punere în funcțiune a obiectivelor la care se referă studiile, avînd în vedere prevederile articolului 22 alineatele 2 și 3.

Articolul 22

- (1) Ministerele, celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București sînt obligate sa studieze și sa determine din timp consumurile de energie electrica și (sau) termica ale noilor mari consumatori sau ale celor care se extind, astfel încît lucrările necesare pentru alimentarea cu energie electrica și (sau) termica să poată fi proiectate, aprobate, executate și puse în funcțiune odată cu instalațiile tehnologice ale consumatorilor respectivi sau, în caz de necesitate, odată cu intrarea în probe tehnologice și mecanice ale instalațiilor tehnologice consumatoare.
- (2) De asemenea, ministerele și celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, pe baza studiilor prevăzute la alineatul 1, vor comanda, în condițiile prevăzute la articolul 21, studiile tehnico-economice de alimentare cu energie electrica și (sau) termica, în termene care să asigure următoarele intervale de la comandarea studiului tehnico-economic de alimentare pînă la data punerii în funcțiune a instalațiilor tehnologice ale consumatorilor:
  - a) 1-2 ani - în funcție de complexitatea lucrărilor de alimentare - pentru cazul cînd puterea necesară sau sporul de putere necesar sînt de 15 MW sau mai mici;
  - b) 2-3 ani - în funcție de complexitatea lucrărilor de alimentare - pentru cazul cînd puterea necesară sau sporul de putere necesar sînt mai mari de 15 MW;
  - c) 3-4 ani - în funcție de complexitatea instalațiilor de alimentare -, indiferent de puterea sau sporul de putere electrica necesare, în cazul cînd consumul sau sporul de consum de energie termica al consumatorului determina necesitatea extinderii unei centrale electrice de termoficare existente sau construcția unei centrale electrice de termoficare noi.
- (3) În cazurile în care instalațiile de alimentare cu energie electrica și (sau) termica este necesar să între în funcțiune odată cu începerea probelor tehnologice și mecanice ale instalațiilor tehnologice, intervalele de timp de la literele a-c se prelungesc cu durata corespunzătoare diferenței de timp dintre intrarea în probe și termenul de punere în funcțiune a instalațiilor tehnologice.
- (4) În cazurile în care comandarea studiilor tehnico-economice de alimentare nu s-ar face în timp, astfel încît punerea în funcțiune a instalațiilor tehnologice ale consumatorilor sau efectuarea probelor tehnologice și mecanice ale acestor instalații ar fi condiționată de realizarea unor instalații provizorii de alimentare cu energie electrica și (sau) termica, ministerul, organul central sau comitetul executiv al consiliului popular județean sau al municipiului București, beneficiar, împreună cu Ministerul Energiei Electrice, vor supune spre aprobare Consiliului de Miniștri, odată cu documentația privind investițiile, propuneri referitoare la realizarea și exploatarea instalațiilor de alimentare cu energie electrica și (sau) termica cu caracter provizoriu.
- (5) În cazul consumatorilor pentru care studiile tehnico-economice de alimentare au fost comandate în timpul prevăzut la alineatele 2 și 3, Ministerul Energiei Electrice este obligat sa procedeze la studierea, proiectarea și realizarea lucrărilor de alimentare cu energie electrica din sistemul energetic național, respectiv cu energie termica din centralele sau rețelele de termoficare publice, la termenele de punere în funcțiune a acestor lucrări corelate, după caz, cu termenul de punere în funcțiune sau de intrare în probe tehnologice și mecanice ale instalațiilor tehnologice ale consumatorilor.

- (6) Pentru realizarea lucrărilor de alimentare din rețelele electrice sau din centralele sau rețelele publice de termoficare, consumatorii vor întocmi, în termene legale, formalitățile privind planificarea racordurilor.
-

Capitolul 2 - Condițiile pentru racordarea instalațiilor electrice

Articolul 23

Ministerele și celelalte organe centrale, comitetele executive ale consiliilor populare județene și al municipiului București, vor prevedea în documentațiile tehnice privind instalațiile proprii - stațiile proprii de primire a energiei și instalațiile situate în aval de acestea - ale consumatorilor noi și ale celor care se extind, utilajele și aparatajele ce rezultă ca necesare din studiile tehnico-economice aprobate pentru alimentarea cu energie electrică din sistemul energetic, respectiv cu energie termică din centralele electrice sau rețelele publice de termoficare și vor asigura contractarea și montarea tuturor acestor utilaje și aparataje până la intrarea în funcțiune sau în probe a instalațiilor consumatoare.

Capitolul 3 - Proiectarea și montarea instalațiilor electrice ale consumatorilor

Articolul 24

- (1) După primirea studiului tehnico-economic de alimentare de la unitățile de proiectare ale Ministerului Energiei Electrice, consumatorii se vor îngriji de întocmirea proiectelor pentru instalațiile electrice și termice de racord și pentru cele de utilizare.
- (2) Instalațiile electrice ale consumatorilor trebuie executate în conformitate cu regulamentele, prescripțiile tehnice și instrucțiunile referitoare la instalațiile electrice și la exploatarea tehnică a lor.

Articolul 25

- (1) Partea din studiul tehnico-economic sau din proiectul în faza unica a obiectivelor industriale noi sau care se extind, privind problemele energetice, va fi supusă avizului Inspecției generale energetice și va trebui să aibă conținutul prevăzut în actele normative privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentației de investiții, tratind în mod fundamentat, în ceea ce privește instalațiile electrice și folosirea energiei electrice, următoarele probleme:
- a) dacă energia electrica este forma de energie cea mai corespunzătoare diverselor scopuri în care proiectul prevede folosirea ei;
  - b) alegerea corectă a proceselor tehnologice consumatoare de energie electrica și a tipurilor receptoarelor electrice de toate felurile, din punct de vedere al randamentului lor și al puterilor necesare și dacă exista corespondența între valorile propuse în proiect pentru iluminat și normele respective în vigoare;
  - c) balanța energiei electrice active și reactive;
  - d) graficul sarcinilor, urmărind aplicarea prevederilor în vigoare privind rationalizarea consumului de energie electrica și reglarea curbei de consum, între altele prin crearea de consumatori tampon;
  - e) dacă tensiunile, schema de distribuție, numărul și puterea stațiilor și posturilor de transformare și a transformatoarelor adoptate sînt rationale;
  - f) schema evidentei pentru consumul de energie electrica pe întreaga întreprindere, pe ateliere și secții și pe agregate mari consumatoare de energie electrica, care să permită determinarea consumurilor specifice de energie electrica și a factorului de putere;
  - g) alegerea corectă a mijloacelor de compensare a puterii reactive.
- (2) Dacă unele dintre problemele arătate la literele a-g nu au putut fi tratate în cadrul studiului tehnico-economic, Inspecția generală energetica poate cere spre cercetare proiectul de execuție.

Articolul 26

- (1) Prevederea în proiecte de motoare de joasa tensiune cu puteri mai mari de 200 kW, de receptoare electrotermice, cu excepția celor de laborator, precum și montarea și utilizarea lor, sînt permise numai pe baza autorizației date de Inspekția generală energetică. În scopul obținerii autorizației, proiectanții sau beneficiarii vor trebui să prezinte studii în care va fi justificată tehnico-economic sau tehnologic folosirea utilajelor respective.
- (2) Prevederea în proiecte de motoare electrice cu puteri mai mari de 100 kW, precum și montarea și utilizarea lor, se vor putea face numai cu autorizarea Inspekției generale energetice, din punct de vedere al tipului, asincron sau sincron, al motorului. În acest sens, proiectanții sau beneficiarii vor trebui să prezinte studii în care să justifice tipul ales, din punct de vedere tehnico-economic sau tehnologic.
- (3) Autorizația Inspekției generale energetice nu este necesară pentru motoarele sub 1000 kW dacă proiectanții sau beneficiarii, pe baza calculului tehnico-economic sau a considerentelor tehnologice, au prevăzut: - pentru motoarele de putere mai mare de 100 kW și de maximum 200 kW, tipul sincron; - pentru motoarele de putere mai mare de 200 kW și de maximum 1000 kW, tipul sincron de înaltă tensiune.

Articolul 27

- (1) Înainte de a trece la executarea lucrărilor de instalații electrice, consumatorul este obligat a trimite furnizorului la rețelele cărui urmează să se racordeze, spre verificare, un extras din proiectul de instalații sau însuși proiectul respectiv. În cazul subconsumatorilor, extrasul de proiect sau proiectul va fi trimis la consumator. Furnizorul, respectiv acesta împreună cu consumatorul vor verifica dacă lucrările de proiectare corespund condițiilor tehnice impuse prin studiul tehnico-economic de alimentare.
- (2) Extrasul de proiect trebuie să conțină schema instalațiilor de racordare la rețeaua furnizorului sau a consumatorului, cuprinzînd: stația de primire și transformare de la consumator sau subconsumator, inclusiv plecarile din aceasta stație și indicația simbolică a dispozitivelor de protecție prin relee și contra supratensiunilor. În cazul cînd racordarea se face la rețeaua de joasa tensiune, fără post de transformare, schema va cuprinde circuitele de joasa tensiune pînă la și inclusiv tablourile principale de distribuție ale consumatorului sau subconsumatorului, cu plecarile respective și dispozitivele de protecție corespunzătoare.

Articolul 28

- (1) În cazul în care racordarea unor puteri noi sau a unor puteri suplimentare face necesară realizarea de lucrări în sistemul energetic, stabilite prin studiul tehnico-economic de alimentare, conform articolului 21, Ministerul Energiei Electrice va asigura realizarea lucrărilor respective, în limita fondurilor de investiții prevăzute în planurile sale anuale.
- (2) Consumatorii au obligația sa comunice furnizorului termenele precise la care sînt necesare noile puteri pentru care s-a elaborat studiul tehnico-economic de alimentare, pentru ca Ministerul Energiei Electrice să aibă în vedere lucrările ce trebuie executate în instalațiile sale, în cadrul elaborării propunerilor de planuri anuale de investiții. Comunicarea datelor menționate se va face în termenele stabilite în instrucțiunile referitoare la elaborarea planului de racorduri.
- (3) Consumatorii vor asigura, prin planurile lor, realizarea lucrărilor prevăzute la articolul 21 literele a-c, precum și a instalațiilor proprii noi sau a amplificării celor existente.

Articolul 29

- (1) Delimitarea dintre furnizor și consumatori a instalațiilor electrice din punct de vedere al apartenenței de inventar și al responsabilității exploatarei și întreținerii se stabilește pe baza principiilor prevăzute la articolele 30-41.
- (2) Pentru cazurile în care apar impedimente în aplicarea acestor principii, delimitarea va fi făcută pe bază de protocoale între furnizor și consumator, ținînd seama de scopurile urmărite de acele principii.

Articolul 30

- (1) Punctul de delimitare se va stabili în cadrul stației de primire a energiei electrice la consumatori, în amonte de aceasta stație, sau imediat în aval de ea.
- (2) Prin stație de primire la consumator - mai departe denumită prescurtat "stație de primire" - se înțelege prima stație situată în incinta consumatorului sau în imediata vecinătate a acesteia, care se afla pe traseul - parcurs dinspre amonte spre aval - al rețelelor electrice de legătură dintre sistemul energetic și consumator, și care îndeplinește una dintre următoarele condiții:
  - a) tensiunea de alimentare sau tensiunea secundară a stației este egală cu cea mai mare tensiune: de alimentare directă a utilajelor tehnologice ale consumatorului;
  - b) tensiunea secundară a stației este mai mică decât 110 kV.
- (3) La cererea consumatorului, dacă stația îl deservește în exclusivitate, se va considera stație de primire oricare dintre stațiile situate în incinta sa în amonte de prima stație care satisface una dintre condițiile de la literele a sau b.
- (4) Prevederile alineatului precedent se aplică cu acordul furnizorului și la stațiile deservind și alți consumatori decât cel considerat, precum și la stațiile care sînt situate în imediata vecinătate a incintei consumatorului.
- (5) Noțiunile de amonte și aval corespund sensului de parcurgere a instalațiilor dinspre sistemul energetic spre utilajele tehnologice receptoare de energie electrică ale consumatorului.

Articolul 31

Instalațiile din amonte de punctul de delimitare constituie fonduri fixe ale furnizorului, iar cele din aval constituie fonduri fixe ale consumatorului.

Articolul 32

- (1) Prin punct de delimitare în amonte de statia de primire se înțelege:
- a) intrarea în stație a liniilor de alimentare, în cazul când stația are bare la tensiunea de alimentare;
  - b) bornele de ieșire ale întrerupătoarelor de pe partea secundară a transformatoarelor bloc, în cazul când stația de primire nu are bare la tensiunea de alimentare, liniile de alimentare fiind legate bloc cu transformatoarele din stația de primire.
- (2) Delimitarea se face în amonte ori de câte ori stația de primire deservește un singur consumator, dacă: - consumatorul are utilaje tehnologice alimentate direct de pe barele de la tensiunea de alimentare a stației, în cazul de la litera a, sau de pe barele de tensiune secundară ale stației, în cazul de la litera b; - consumatorul cere ca delimitarea să se facă în amonte.
- (3) Prin punct de delimitare în aval de stația de primire se înțelege ieșirea din stație a liniilor de distribuție spre utilajele tehnologice sau stațiile ori posturile de transformare din aval de stația de primire.
- (4) Delimitarea se face în aval de stația de primire numai la cererea consumatorului și numai dacă de pe barele stației nu se alimentează direct nici un utilaj tehnologic. Nu se admite delimitarea în aval de stația de primire dacă aceasta este o stație de conexiuni sau transformare - cu transformatoarele legate bloc - a unei centrale electrice proprii a consumatorului.
- (5) Prin punct de delimitare în cadrul stației de primire se înțelege un punct intermediar situat între intrarea liniilor de alimentare dinspre sistem și ieșirea liniilor de distribuție sau de alimentare a utilajelor tehnologice ale consumatorului din aval de stația de primire.

Articolul 33

- (1) Barele din stația de primire de pe care se alimentează direct utilajele tehnologice ale consumatorului sau pe care debitează direct sau prin transformatoarele-bloc generatoarele unei centrale electrice proprii a consumatorului, precum și instalațiile situate în aval de barele menționate, constituie fonduri fixe ale consumatorului. Aceasta prevedere nu se aplică în cazul stațiilor de primire care deservește mai mulți consumatori direcți ai furnizorului, dacă în acest fel se influențează siguranța alimentării altor consumatori.
- (2) Barele pe care sînt legate direct sau prin transformatoare-bloc generatoarele electrice ale unei centrale proprii a consumatorului vor constitui în toate cazurile fonduri fixe ale consumatorului, chiar dacă pe ele sînt legați și alți consumatori ai furnizorului. Consumatorul este obligat să asigure alimentarea în bune condițiuni a celorlalți consumatori numai în măsura în care aceasta depinde de exploatarea barelor respective și a celulelor liniilor de plecare spre ceilalți consumatori. Aceștia din urmă sînt obligați să admită opririle pentru revizii și reparații cerute de consumatorul cu centrala proprie.

Articolul 34

- (1) Instalațiile la tensiunea de alimentare a stației de primire sînt fonduri fixe ale furnizorului.
- (2) Consumatorul poate avea ca fonduri fixe ale sale aceste instalații, în cazul cînd folosește tensiunea de alimentare a stației de primire pentru distribuția interioară sau direct pentru utilaje tehnologice.
- (3) Cu acordul furnizorului, consumatorii pot avea ca fonduri fixe ale lor instalațiile de la tensiunea de alimentare și în alte cazuri decît cele prevăzute la alineatul precedent, dacă în acest fel nu se contravine prevederilor de la articolul 35.

Articolul 35

Consumatorul - cu excepțiile prevăzute la articolul 33 privind consumatorii direcți ai furnizorului legați pe barele centralelor electrice proprii ale consumatorului - nu va avea ca fonduri fixe ale sale elemente de instalații deservind mai mulți consumatori direcți ai furnizorului sau instalații a căror exploatare să poată influența siguranța alimentării cu energie electrică a altor consumatori direcți ai acestuia și nu va avea acces în astfel de instalații. În acest caz, delimitarea se va face în aval de instalațiile de protecție și întrerupere prin care se asigură separarea influenței exploatării instalațiilor consumatorului considerat asupra siguranței furnizorului cu energie electrică a altor consumatori direcți ai furnizorului.

Articolul 36

- (1) În scopul creșterii gradului de siguranță a alimentării consumatorilor săi, prin derogare de la prevederile de la articolele 30-35, furnizorul este în drept să preluze ca fonduri fixe ale sale o parte sau totalul instalațiilor din stația de primire care, conform principiilor respective, ar constitui fonduri fixe ale consumatorilor.
- (2) Preluarea se va face obligatoriu de către furnizor pentru liniile cu tensiuni mai mari de 6 kV din care se alimentează santierele de extracție de țiței și gaze, pentru posturile și stațiile de transformare, cu tensiunea primară mai mare de 6 kV care alimentează santierele respective, precum și pentru liniile, posturile și stațiile cu caracter definitiv, care alimentează santierele de foraj și au tensiunile mai sus specificate.

Articolul 37

- (1) Comanda electrica sau mecanică a intrerupatoarelor care, conform principiilor de delimitare de la articolele 30-36, se găsesc în fondurile fixe ale furnizorului dar sînt montate pe transformatoare sau linii de distribuție sau de alimentare a utilajelor tehnologice ale consumatorului, va trebui să fie accesibila acestuia, la cererea sa, precum și în cazul în care furnizorul impune consumatorului manevrarea acelor întrerupătoare. Consumatorul va răspunde de exploatarea corecta a intrerupatoarelor respective, a căror întreținere va reveni furnizorului.
- (2) Comanda intrerupatoarelor a căror manevrare poate influența siguranța alimentarii altor consumatori direcți ai furnizorului, precum și comanda intrerupatoarelor din stațiile exterioare prevăzute numai cu dispozitive mecanice de actionare, va fi data la dispoziția consumatorului în măsura posibilităților stabilite de furnizor.
- (3) Comanda electrica la distanta a comutatoarelor de reglaj sub sarcina a tensiunii la transformatoarele care, conform principiilor de la articolele 30-36 sînt fonduri fixe ale furnizorului dar deservesc un singur consumator, se transmite la consumator la cererea acestuia, dacă furnizorul este de acord, consumatorul fiind obligat să asigure exploatarea corecta a dispozitivelor respective.

Articolul 38

Indiferent de locul de montare în raport cu punctul de delimitare, aparatele de măsurare care servesc pentru decontarea energiei electrice livrate de furnizor unui consumator sau de către consumator în rețeaua furnizorului, inclusiv instalațiile anexe, constituie fonduri fixe ale furnizorului, respectiv ale consumatorului, care le vor sigila în mod corespunzător.

Articolul 39

Clădirile în care sînt montate stații de primire cu delimitarea instalațiilor în amonte de stație, vor fi fonduri fixe ale consumatorilor. Clădirile în care sînt montate stații de primire cu delimitarea instalațiilor în aval de stație, vor fi fonduri fixe ale furnizorului. Apartenența clădirilor în care sînt montate stații de primire cu delimitarea instalațiilor în cadrul stației se va stabili de la caz la caz, în funcție de situația concretă, pe bază de protocoale între furnizor și consumator.

Articolul 40

În cadrul stațiilor de primire în care o parte din instalațiile electrice sînt fonduri fixe ale furnizorului și cealaltă parte sînt fonduri fixe ale consumatorului, asigurarea serviciilor interne ale stației - ca: aer comprimat, curent continuu, ventilație și altele - revine furnizorului, în cazul stațiilor de primire care deservește mai mulți consumatori. Aceasta sarcină revine furnizorului sau consumatorului, pe bază de înțelegere, în funcție de situația concretă din stația de primire, în cazul stațiilor care deservește un singur consumator. Dacă stația de primire este totodată, o stație a unei centrale electrice proprii a consumatorului, asigurarea serviciilor interne ale stației revine întotdeauna consumatorului.

Articolul 41

Transformatoarele folosite de un consumator de un tip care nu se află în mod curent în exploatarea furnizorului grupurile electrogene, compensatoarele sincrone, precum și bateriile de condensatoare statice ale consumatorului, se considera ca utilaje tehnologice ale acestuia și constituie fonduri fixe ale sale.

Articolul 42

Pentru a se limita cazurile de stații de primire în care să existe concomitent instalații ale furnizorului și instalații ale consumatorului și mai ales pentru a se evita cazurile de stații de primire în care să existe concomitent personal de exploatare permanent atât al furnizorului, cît și al consumatorului, aceștia, ținînd seama de prevederile articolelor 30-41, vor stabili încă de la proiectare în ce măsură vor face uz de drepturile acordate prin articolul 30 alineatele 3 și 4 și prin articolul 36 alineatul 1 și se vor îngriji ca proiectele stațiilor de primire să prevadă soluții cît mai judicioase, fără ca prin aceasta să se încalce principiul eficacității economice maxime a instalațiilor respective.

Capitolul 3 - Proiectarea și montarea instalațiilor electrice ale consumatorilor

Articolul 43

- (1) Pentru instalațiile existente în momentul intrării în vigoare a prezentului regulament, punerea de acord cu prevederile de delimitare a instalațiilor se va face până la data de 30 iunie 1969, întocmindu-se formele legale privind eventualele transmiteri patrimoniale de la furnizor la consumator sau invers.
- (2) Odată cu transmiterea acestor instalații se trece de la furnizor la consumator sau invers planul forțelor de muncă, al fondului de salarii și de aprovizionare pentru exploatarea și întreținerea instalațiilor transmise, precum și ceilalți indicatori de plan aferenți acelor instalații, împreună cu piesele de schimb existente și fondul de locuințe aferent personalului care deservește instalațiile transmise.
- (3) Pentru instalațiile ce se vor pune în funcțiune după intrarea în vigoare a prezentului regulament, punerea de acord cu prevederile de delimitare se va face, de regula, înainte de intrarea în funcțiune a instalațiilor respective, dar cel mai târziu în termen de 3 luni de la data intrării în funcțiune, procedându-se conform prevederilor de la alineatele 1 și 2.

Capitolul 3 - Proiectarea și montarea instalațiilor electrice ale consumatorilor

Articolul 44

Stațiile, posturile de transformare și rețelele electrice cu caracter provizoriu pentru santierele de foraj sau de construcții executate de consumatori din fondurile lor proprii, în afară planurilor de racorduri, constituie fonduri fixe ale consumatorilor, prin derogare de la prevederile articolelor 30-37 și 39-40. În cazurile în care instalațiile de mai sus pot influența siguranța alimentării unor alți consumatori direcți ai furnizorului, acesta poate prelua, pe bază de contract, exploatarea lor parțială sau totală.

Capitolul 3 - Proiectarea și montarea instalațiilor electrice ale consumatorilor

Articolul 45

- (1) Proiectarea de instalații electrice la marii consumatori industriali se poate face numai de institutele de proiectari subordonate ministerelor, celorlalte organe centrale și comitetelor executive ale consiliilor populare, de serviciile de proiectare, tehnice, mecanic-șef și energetic-șef sau de alte unități de specialitate ale consumatorilor respectivi sau ale organelor cărora le sînt subordonați, de întreprinderile de specialitate din sectorul cooperatist, precum și de către unitățile de proiectare ale furnizorilor.
- (2) Executarea instalațiilor electrice la marii consumatori industriali se poate face numai de întreprinderile de construcții-montaj ale ministerelor, celorlalte organe centrale și comitetelor executive ale consiliilor populare, de unitățile energetice și de construcții-montaj proprii ale consumatorilor, de întreprinderile de specialitate din sectorul cooperatist și de către unitățile de construcții-montaj ale furnizorilor.
- (3) Organizațiile care au dreptul să întocmească proiecte sau să execute lucrări trebuie să aibă angajați electricieni autorizați care să semneze proiectele respective, precum și dosarul lucrărilor prevăzute la art. 51, să supravegheze executarea lucrărilor și să efectueze încercarea lor, răspunzînd de respectarea întocmai a prevederilor din prezentul regulament și de normativele și regulamentele tehnice și administrative referitoare la instalațiile electrice și la exploatarea tehnică a acestora.
- (4) Nerespectarea dispozițiilor din prezentul regulament și din alte acte normative privind întocmirea proiectelor și executarea instalațiilor electrice, precum și fapta de a dispune să se proiecteze sau să se execute instalații electrice de către alte unități și de către alte persoane decît cele prevăzute mai sus, se sancționează potrivit dispozițiilor legale, în raport cu gravitatea faptei și a consecințelor ce pot fi generate de lucrările respective.
- (5) Proiectarea și execuția instalațiilor de racord la instalațiile furnizorului se vor face conform instrucțiunilor ministrului energiei electrice.

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 46

- (1) Instalațiile electrice ale consumatorilor trebuie să fie prevăzute cu aparate de măsurare - contoare, transformatoare de măsura - pentru măsurarea consumului total de energie electrică activă și reactivă, precum și pentru evidența consumului pe secții, ateliere și agregate mari consumatoare de energie electrică, în conformitate cu regulamentele, instrucțiunile și prescripțiile tehnice în vigoare referitoare la instalațiile electrice, la exploatarea lor tehnică și la evidența energiei electrice.
- (2) Punerea în concordanță a instalațiilor existente cu prevederile de mai sus în ceea ce privește măsurarea consumului de energie electrică activă și reactivă pe secții, ateliere și agregate mari consumatoare de energie electrică se va face în termen de cel mult 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentului regulament.

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 47

Se interzice conectarea la rețelele furnizorilor a noilor instalații electrice care nu sînt prevăzute cu agregate de măsurare pentru decontarea cu furnizorul, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 220 alineatul 2.

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 48

- (1) Contoarele pentru măsurarea consumului de energie electrica activa și reactiva care servesc pentru decontare între consumatori și furnizor se procura de către consumator - conform indicațiilor furnizorului - se verifica, monteaza și exploatează de către furnizor și se transmit ca fonduri fixe de la consumator la furnizor cu respectarea dispozițiilor legale.
  - (2) Reductoarele de măsura de înaltă tensiune se procura și se monteaza de către consumator după ce au fost verificate de către furnizor -, respectiv de către furnizor, după cum statia sau postul în care se monteaza aceste reductoare este în planul de investiții al consumatorului sau al furnizorului.
  - (3) Aparatele de măsurare montate în posturile sau stațiile cu caracter provizoriu ale santierelor de exploatare, foraj sau de construcții, executate de consumatori din fondurile lor, în afară planurilor de racorduri, se procura de consumatori, se verifica, instaleaza, controlează și exploatează de către furnizor și rămîn mijloace fixe ale consumatorilor.
-

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 49

Aparatele pentru măsurarea consumului de energie electrica care nu servesc pentru decontare cu furnizorul se procura, instaleaza, controlează și exploatează de către consumatori.

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 50

Contoarele de energie electrica trebuie astfel montate încît să fie accesibile consumatorilor în vederea citirii indicațiilor lor. În acest scop, consumatorii trebuie să creeze condițiile pentru montarea agregatelor de măsura în statia de primire din incinta lor; în instalațiile existente la intrarea în vigoare a prezentului regulament, furnizorul va monta contoarele la consumatori în termen de 3 luni de la crearea condițiilor de montare. În caz contrar, furnizorul va permite accesul delegaților consumatorului la contoarele din instalațiile sale, cu ocazia citirilor pentru decontare.

Articolul 51

După executarea lucrărilor, consumatorul este obligat a depune la furnizor un dosar, întocmit de cel ce a executat lucrările, care trebuie să cuprindă:

- a) planurile reale ale lucrărilor arătate în extrasul de proiect prevăzut la articolul 27;
- b) un tabel cu numărul și puterea instalata a receptoarelor electrice, pe categorii de receptoare.

Articolul 52

Racordarea instalațiilor electrice ale consumatorilor la rețelele furnizorului se face numai după efectuarea controlului tehnic al instalațiilor consumatorului de către personalul furnizorului și după încheierea contractului pentru furnizarea energiei electrice.

Articolul 53

Consumatorii vor prezenta delegaților furnizorului însărcinați cu efectuarea controlului tehnic, documente din care să rezulte ca instalațiile de racord și de utilizare au fost încercate în conformitate cu prevederile regulamentelor, instrucțiunilor și prescripțiilor tehnice referitoare la instalațiile și utilajele electrice. Încercările trebuie să fie efectuate de întreprinderi sau organizații care au dreptul să execute instalații electrice la marii consumatori industriali sau de laboratoare de stat sau alte organizații acceptate de furnizor, iar documentele trebuie să fie semnate și de electricianul autorizat al organizației care a efectuat încercarea. Consumatorii sînt obligați să execute încercarea prin organizații care au capacitate tehnica corespunzătoare importanței și naturii instalațiilor încercate și a încercărilor necesare.

Articolul 54

- (1) Controlul tehnic al furnizorului se va referi la lucrările ce fac obiectul extrasului de proiect al instalațiilor electrice, prevăzut la articolul 27. În ceea ce privește verificarea instalațiilor necuprinse în extrasul de proiect, furnizorul este în drept să facă o verificare inițială numai prin sondaj și dacă constata ca rezultatele verificării concorda cu rezultatele încercărilor prealabile efectuate de consumatori, poate renunța la efectuarea restului încercărilor. Răspunderea pentru verificarea instalațiilor revine organizației care a executat verificarea.
- (2) În cazul când verificările și probele făcute de furnizor nu dau rezultate satisfăcătoare, ca și în cazul când documentele încercărilor făcute conform articolului 53 nu arata rezultate bune, furnizorul nu va conecta la rețelele sale partea din instalațiile consumatorilor care prezintă deficiențe, până la corectarea acestora. La cererea consumatorilor, conducerea întreprinderii furnizoare poate aproba conectarea la rețea a instalațiilor consumatorilor care prezintă deficiențe marunte, acordind un termen de remediere de 30 zile, la expirarea căruia, dacă acele deficiențe nu au fost remediate, furnizorul va deconecta de la rețelele sale instalațiile respective.

Articolul 55

- (1) Consumatorii sînt obligați ca periodic - în limitele termenelor maxime prevăzute de actele normative privind proiectarea, executarea, receptionarea și exploatarea instalațiilor electrice - să execute verificarea acestora, în conformitate cu prevederile actelor normative.
- (2) Furnizorul este în drept să controleze periodic, prin sondaj, rezultatul verificărilor făcute de către celelalte organe competente, instalațiilor electrice ale consumatorilor, controlul avînd același obiect ca cel care precede racordarea.
- (3) În baza constatărilor făcute, furnizorul va întocmi un proces-verbal care va fi semnat și de consumator - consemnîndu-se eventualele divergențe ale acestuia - și va aplica, dacă este cazul, prevederile articolelor 271 și 272.
- (4) Pentru verificările făcute de furnizor, consumatorii sînt obligați la plata taxelor de verificare, stabilite prin ordin al ministrului energiei electrice.

Articolul 56

- (1) Pentru instalațiile existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament, consumatorii sînt obligați să depună la furnizor, în termen de un an, un dosar întocmit conform articolului 51, la care vor anexa și documentele de verificare a instalațiilor prevăzute la articolul 53. Pentru aceste instalații, furnizorul nu are obligația de a mai face verificarea.
- (2) Consumatorii care au depus anterior un dosar la furnizor, conform celor de mai sus, sînt obligați, în termenul prevăzut la alineatul 1, să depună completările la dosar, dacă acesta a fost incomplet.

Capitolul 6 - Modificări în instalațiile consumatorilor

Articolul 57

- (1) Lucrările de modificare în instalațiile consumatorilor prevăzute în dosarele menționate la articolul 51 litera a) și la articolul 56, se vor face numai în condițiile prevăzute la capitolele III și V.
- (2) Orice modificări în celelalte instalații ale consumatorilor și în situația receptoarelor trebuie comunicate furnizorului, în termen de o luna împreună cu documentele de încercare. Furnizorul are dreptul sa verifice instalațiile modificate și sa procedeze la deconectarea lor, dacă verificările și probele făcute conform articolului 53 nu indica rezultate bune.
- (3) Prin derogare de la prevederile alineatului precedent, energeticienii șefi sau responsabili energetici ai întreprinderilor consumatoare pot remite furnizorului numai anual, în luna ianuarie, documentele privind modificările efectuate în cursul anului anterior și apreciate ca fiind de mica importanța.

Capitolul 6 - Modificări în instalațiile consumatorilor

Articolul 58

Orice modificări în instalațiile electrice se pot proiecta, executa și încerca numai de către organizațiile prevăzute la articolele 45 și 53.

- a) Răspunderea pentru starea și întreținerea instalațiilor electrice

---

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 59

- (1) Răspunderea pentru starea și întreținerea instalațiilor electrice revine, după caz, furnizorului sau consumatorului, de care aparțin instalațiile respective. Apartenența instalațiilor va fi precizată prin specificari depuse la furnizor sau indicate într-o descriere anexată la contractul pentru furnizarea energiei electrice.
- (2) Exploatarea și întreținerea părții din instalația de racord de la consumator la un subconsumator, situată în incinta consumatorului, se fac de către consumator, cheltuielile respective decontându-se subconsumatorului. Partea din aceeași instalație, care se găsește în incinta subconsumatorului, se exploatează și se întreține de către subconsumator.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 60

Instalațiile electrice ale consumatorilor conectate la rețelele furnizorului pot fi întreținute de acesta din urma pe bază de contract.

- b) Obligațiile generale ale consumatorilor privind exploatarea instalațiilor electrice

---

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 61

Consumatorii sînt obligați sa exploateze corect și sa întrețină în buna stare instalațiile electrice care le aparțin, precum și sa folosească rațional energia electrica.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 62

- (1) Exploatarea instalațiilor electrice se va face în conformitate cu regulamentele, instrucțiunile și prescripțiile tehnice stabilite de Ministerul Energiei Electrice.
  - (2) Consumatorii sînt obligați sa emita instrucțiuni pentru instalațiile electrice care funcționează în condiții neprevăzute în actele normative menționate în alineatul precedent.
-

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 63

Consumatorii sînt obligați să respecte regimul de consum al energiei electrice stabilit în contract și anexele acestuia în conformitate cu dispozițiile legale privind rationalizarea consumului de energie electrica.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 64

În scopul exploatării sigure, rationale și economice a instalațiilor electrice, consumatorii sînt obligați, în principal:

- a) să execute, în termenele prevăzute de actele normative, reglajul și verificările protecției prin relee, încercările profilactice și controlul preventiv, precum și reparațiile utilajului și aparatajului de protecție, măsura și control;
- b) sa ia măsurile necesare, din punct de vedere al schemelor interne de alimentare, al instalațiilor de protecție și automatizare, care să asigure funcționarea în continuare a receptoarelor importante în cazul întreruperii alimentării din rețea pînă la maximum 3 secunde;
- c) să respecte regimul economic de funcționare al receptoarelor electrice, precum și sa realizeze factorul de putere optim;
- d) să respecte normele de consum aprobate;
- e) să asigure ținerea evidentei energiei electrice consumate;
- f) sa întocmească instrucțiuni tehnice de întreținere și exploatare a instalațiilor electrice și sa organizeze instructajul periodic al personalului.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 65

Scoaterea în reparație de către consumator a utilajelor principale din stația de primire, precum și reconectarea acestor utilaje după efectuarea reparației, se vor face numai după anunțarea prealabilă a furnizorului.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 66

Consumatorii sînt obligați să păstreze în buna stare utilajul aparținînd furnizorului care se afla în incinta lor, fiindu-le interzis să-l modifice.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 67

Consumatorii sînt obligați să asigure accesul la instalațiile aparținînd furnizorului, aflate în incinta lor, înlăturînd la timp orice impedimente și să nu permită fără autorizația prealabilă a furnizorului ridicarea de construcții, depozitarea de materiale și executarea de lucrări subterane pe traseele liniilor de transport aeriene și de cabluri.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 68

- (1) Consumatorii sînt obligați să permită intrarea la orice ora din zi și din noapte a delegaților furnizorului în instalațiile de racord, pentru controlul înscrierii consumatorilor în puterile aprobate. În cazul în care se constată nerespectarea acestor puteri, delegații furnizorului au dreptul să efectueze de îndată controlul felului de utilizare a receptoarelor electrice și să încheie procese-verbale de constatare.
- (2) Consumatorii sînt obligați să permită accesul delegaților inspecțiilor energetice regionale la orice ora din zi și din noapte în instalațiile lor, pentru constatarea nerespectării măsurilor de reglaj, pentru controlul regimului economic de utilizare a energiei electrice, al stării tehnice a instalațiilor electrice, al respectării prevederilor prezentului regulament și al celorlalte acte normative privind instalațiile electrice și exploatarea lor.
- (3) De asemenea, consumatorii vor permite delegaților furnizorului accesul în timpul schimbului de dimineața la instalațiile lor de utilizare, pentru controlul stării tehnice a acestora; în caz de deranjamente, accesul va fi permis la orice ora din zi și din noapte.

Articolul 69

- (1) Consumatorii sînt obligați să permită personalului furnizorului să execute în incinta lor lucrări de construcții și reparații la rețelele electrice care necesita săpături în interiorul curților sau pe trotuare, spargerea pereților și altele asemenea. Pentru lucrări noi, este necesară avizarea proiectului lor de către consumatori.
- (2) Furnizorul este obligat ca după terminarea lucrărilor să readuca în stare inițială, pe contul său, toate locurile unde s-au lucrat.
- (3) Durata necesară pentru lucrările de construcții și reparații va fi stabilită de furnizor de comun acord cu consumatorii.
  - c) Obligațiile consumatorilor privind reglarea curbei de consum și economisirea energiei electrice

Articolul 70

Pentru reglajul curbei de consum, ameliorarea acestui reglaj și economisirea energiei electrice, consumatorii de energie electrică sînt obligați să ia măsurile prevăzute în actele normative privind aceste probleme, precum și, în principal:

- a) să treacă la funcționarea în regim de instalații tampon toate utilajele și liniile tehnologice pentru care funcționarea în acest regim prezintă eficiență economică;
- b) să programeze funcționarea esalonată, pe cît posibil în afară orelor de vîrf ale sistemului, a utilajelor cu funcționare discontinuă;
- c) să programeze opririle zilnice pentru întreținere în timpul orelor de vîrf de seară ale sistemului;
- d) să programeze opririle pentru reparații capitale anuale ale secțiilor și liniilor tehnologice mari consumatoare de energie electrică în principal în lunile de iarnă;
- e) să evite funcționarea utilajelor la sarcina redusă și să limiteze mersul în gol al receptoarelor electrice;
- f) să întrețină în buna stare instalațiile electrice;
- g) să amelioreze factorul de putere pînă la valoarea optimă din punct de vedere tehnico-economic;
- h) să respecte cererile furnizorului de a reduce consumul și puterea absorbită.

Articolul 71

- (1) În vederea reglajului curbei de sarcina a sistemului energetic, programul de lucru al consumatorilor se va stabili în conformitate cu prevederile Hotărârii Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri nr. 1019 din 10 mai 1967 cu privire la reglementarea programului de muncă și întărirea disciplinei în întreprinderi, ministere, instituții centrale, sfaturi populare și organizații obștești, astfel încât lucrul în schimbul de dimineata să înceapă: - între orele 7-8,30 iarna și 6-8 vara, în cazul consumatorilor care lucrează într-un singur schimb; - între orele 6 și 7 în cazul consumatorilor care lucrează în doua schimburi; - între orele 6 și 8 în cazul consumatorilor care lucrează în trei schimburi.
- (2) Se exceptează de la programul prevăzut la alineatul precedent: - morile și presele de ulei de interes local care lucrează în unu sau doua schimburi; acestea vor funcționa între orele 22-17 în perioada 1 noiembrie-28 februarie și între orele 22-19 în perioada 1 martie-31 octombrie; - morile și presele de ulei de interes local care lucrează în trei schimburi, care își vor opri total funcționarea în timpul orelor de virf de seara ale sistemului energetic și se vor încadra în timpul orelor de virf de dimineata în puterile maxime ce se vor stabili de către inspecțiile energetice regionale conform articolului 11.
- (3) Ministerul Energiei Electrice va putea acorda derogări de la programele de funcționare prevăzute în prezentul articol, pentru cazuri excepționale, pe baza propunerilor justificate ale organelor centrale sau locale cărora le sînt subordonați consumatorii. Aceste derogări vor putea fi anulate sau suspendate de Ministerul Energiei Electrice, în caz de nevoie, cu consultarea organelor centrale sau locale respective, cu un preaviz de 15 zile.

Articolul 72

Consumatorii au dreptul să consume energie electrică în afară orelor de program stabilite conform articolului 71 numai pentru iluminatul de paza, pentru utilitățile generale cu funcționare continuă, sau în situații speciale ca: stingerea incendiilor, eliminarea apelor din inundații și altele asemenea. De asemenea, se va putea consuma energie electrică în afară orelor de program, în cazul schimburilor prelungite în orele de zi sau de virf, numai în cazuri excepționale și cu aprobarea prealabilă a furnizorului.

Articolul 73

Funcționarea boilerelor și radiatoarelor electrice este interzisă între orele 6,30-10,30 și 17-22, cu excepția celor folosite în procese tehnologice care necesită o funcționare continuă, precum și a celor montate în unitățile agricole care trebuie să asigure permanent anumite temperaturi ale apei de alimentare sau ale mediului de viață a animalelor din gospodăriile zootehnice sau a plantelor din sere.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 74

Directorul, conducătorul tehnic și energeticul șef sau responsabilul energetic răspund disciplinar sau administrativ, după caz, pentru aplicarea permanentă a măsurilor privind economia de energie electrică și reglajul curbei de consum; pentru acele măsuri care privesc organizarea proceselor tehnologice, răspund în același fel și conducătorii sectoarelor tehnologice respective.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 75

Conducerile întreprinderilor consumatoare de energie electrică sînt obligate să numească cîte o persoană competența pentru fiecare schimb, căreia furnizorul sau dispecerul sistemului energetic să-i poată transmite dispozițiile operative privind regimul de consum al energiei electrice și care să fie autorizată să ia imediat măsurile necesare pentru respectarea operativă a acestor dispoziții.

d) Ținerea evidentei consumului de energie electrică

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 76

Consumatorii sînt obligați să țină evidenta consumului de energie electrică în kWh și kVarh, a sarcinilor medii în kW și a tensiunii pe barele de racord la rețeaua furnizorului.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 77

În cazul lipsei instalațiilor de înregistrare automată, înscrierea tensiunilor și consumurilor de energie electrică se face de către personalul de serviciu al consumatorului, într-un registru de evidenta numerotat, snuruit și vizat de organele furnizorului. Personalul care efectuează înscrierile în registru răspunde disciplinar pentru orice înscriere greșită în registru a indicațiilor aparatelor. Dacă înscrierea greșită s-a făcut intenționat, personalul răspunde și penal.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 78

- (1) O dată pe trimestru la termenul ce se va stabili de către furnizor, consumatorii vor face timp de 7 zile citiri orare ale indicațiilor contoarelor de energie electrica activa și reactiva, în vederea stabilirii puterilor medii orare total absorbite din rețeaua furnizorului și din centrala electrica proprie, a puterilor medii orare absorbite din rețeaua furnizorului, a puterilor medii orare livrate în rețelele acestuia, precum și eventualilor subconsumatori.
- (2) În cazul santierelor de foraj și extracție petroliera, citirile se vor face timp de 3 zile lucrătoare din cadrul celor 7 zile stabilite de furnizor.

Capitolul 7 - Exploatarea instalațiilor electrice de către consumatori

Articolul 79

La cererea Inspecției generale energetice sau a furnizorului, consumatorii sînt obligați sa transmită orice date privind consumul și producția de energie electrica și situația instalațiilor din centralele electrice proprii.

Articolul 80

- (1) Furnizorul are dreptul să întrerupă complet sau parțial furnizarea energiei electrice, în cazurile când:
  - a) consumatorul consumă energie electrică din rețeaua furnizorului, fără contract;
  - b) consumatorul interzice accesul delegaților furnizorului, ai inspecției generale energetice sau inspecțiilor energetice regionale la instalațiile consumatoare, pentru efectuarea controalelor;
  - c) consumatorul împiedică organele furnizorului de a citi, verifica sau înlocui aparatele de măsurare care servesc pentru decontarea energiei electrice;
  - d) consumatorul nu deconectează receptoarele electrice care au fost găsite conectate în afară dispozitivelor și aparatelor de înregistrare care servesc pentru decontarea consumului de energie electrică;
  - e) consumatorul preia energia electrică din sistem sub un factor de putere mediu orară de 0,4 sau mai mic.
- (2) De asemenea, furnizorul are dreptul să întrerupă complet sau parțial furnizarea energiei electrice în cazurile prevăzute la articolele 271 și 272.
- (3) Deconectările se vor face în termenele și cu formele ce se vor stabili în instrucțiunile de aplicare a prezentului regulament.
- (4) Pe lângă întreruperea completă sau parțială a furnizării energiei electrice, consumatorii la care se constată sustragerea de energie electrică vor fi obligați la plata taxelor tarifare pentru energia electrică consumată prin sustragere, precum și la plata oricăror pagube produse furnizorului din această cauză. Persoanele vinovate pentru sustragerea de energie electrică se pedepsesc conform codului penal. Calculul energiei electrice consumate prin sustragere în cazul racordării de receptoare în afară aparatelor de măsurare, se va face considerându-se întreaga putere instalată a receptoarelor și timpul lor de funcționare, dacă se poate stabili, de la data racordării și până la data constatării, dacă acest interval este de maximum 18 luni; dacă intervalul este mai mare de 18 luni, se va considera timpul de funcționare din ultimele 18 luni. Dacă data racordării nu poate fi stabilită, se va considera un timp de funcționare de 18 luni. Cuantumul energiei electrice consumate prin sustragere va fi în toate cazurile cel puțin egal cu cel rezultat din aplicarea tarifării în pausal.

Articolul 81

- (1) În cazul lipsei sau insuficienței alimentării de rezervă a consumatorului, furnizorul are dreptul să întrerupa complet sau parțial furnizarea energiei electrice către consumatori, pentru a executa reparații ale utilajelor și construcțiilor din centrale, stații electrice sau rețele, sau pentru executarea conectării la rețelele sale a altor consumatori.
- (2) În acest scop, furnizorul va întocmi de la începutul anului, lista întreruperilor programate și a principalilor consumatori afectați, fixând de comun acord cu aceștia durata întreruperilor și termenele calendaristice - trimestriale la care vor avea loc. Întreruperile, duratele lor și trimestrele în care vor avea loc, vor fi comunicate de la începutul anului tuturor consumatorilor afectați.
- (3) În cadrul defalcarilor pe trimestre, furnizorul, de acord cu principalii consumatori afectați, va stabili, cu cel puțin 10 zile înaintea fiecărui trimestru, luna în care vor avea loc întreruperile, comunicând aceasta programare tuturor consumatorilor afectați. În cadrul defalcarilor pe luni, furnizorul, de acord cu principalii consumatori afectați va stabili, cu cel puțin 10 zile înaintea fiecărei luni, datele exacte la care vor avea loc întreruperile, comunicându-le tuturor consumatorilor afectați.
- (4) Principalii consumatori cărora furnizorul le va lua acordul privind stabilirea termenelor și duratelor întreruperilor în alimentarea cu energie electrică vor fi nominalizați în listele ce se vor întocmi de Ministerul Energiei Electrice de acord cu ministerele și celelalte organe centrale cărora le sînt subordonați.
- (5) Despre necesitatea efectuării unor întreruperi neprevăzute în afară celor programate inițial, furnizorul va încunostința pe consumatorii afectați cu cel puțin 10 zile înainte, pentru a se stabili de comun acord data și durata programată a întreruperilor. Dacă în termen de 5 zile de la data primirii comunicării nu se va obține acordul consumatorilor, furnizorul are dreptul să stabilească singur data întreruperii, avertizându-i despre aceasta cu cel puțin 24 ore înainte.

Articolul 82

- (1) Furnizorul are dreptul să întrerupa, cu un preaviz de 15 minute, alimentarea cu energie electrică în cazul cînd se constată depășirea pe o perioadă mai mare decît 15 minute a puterii maxime contractate pentru un anumit racord, iar consumatorul, la cererea furnizorului, nu a luat măsuri, în timp de 30 minute, pentru reducerea puterii la mărimea contractată.
- (2) Se exceptează de la prevederile alineatului 1 cazurile cînd instalațiile consumatorului sînt afectate de avarii sau calamități; în aceste cazuri furnizorul va continua livrarea de energie electrică peste mărimea puterii maxime prevăzute în contract, dar în limita capacității racordului și numai pînă la lichidarea situației de avarie sau a calamității care a condus la depășirea puterii maxime contractate.
- (3) Se exceptează de asemenea de la prevederile alineatului 1 instalațiile de tracțiune electrică interurbana.

Capitolul 8 - Condițiile de întrerupere și limitare a furnizării energiei electrice

Articolul 83

- (1) Furnizorul are dreptul să întrerupa complet sau parțial furnizarea energiei electrice pentru depășirea de către consumatori a puterilor stabilite, după cum urmează:
  - a) în cazul când se constată că în orele de vîrf ale sistemului există depășiri pe o durată de timp mai mare de 15 minute ale limitelor de puteri medii pe sfert de ora, stabilite de inspecțiile energetice regionale conform articolului 11; în aceste cazuri furnizorul are dreptul să ceară consumatorilor să reducă puterea la limita stabilită. Consumatorii sînt obligați să execute în maximum 10 minute cererea de reducere formulată de furnizor. În cazul când consumatorul nu respectă această cerere, furnizorul, după o nouă avertizare, are dreptul după 5 minute să limiteze forțat puterea furnizată sau să întrerupa alimentarea cu energie electrică.
  - b) în cazul când în perioadele prevăzute la articolul 85 se constată că în orele de vîrf ale sistemului un consumator depășește limitele de puteri fixate pentru perioada de limitări, pe o durată mai mare de 15 minute; în aceste cazuri furnizorul va cere consumatorului să reducă puterea la limita fixată. Dacă consumatorul nu reduce puterea în termen de 5 minute de la comunicare, furnizorul, fără altă avertizare, are dreptul să reducă forțat sau să întrerupa alimentarea cu energie electrică.
- (2) Se exceptează de la întreruperea sau limitarea furnizării energiei electrice cazurile prevăzute la articolul 82 alineatele 2 și 3.

Capitolul 8 - Condițiile de întrerupere și limitare a furnizării energiei electrice

Articolul 84

Furnizorul are dreptul să reducă sau să întrerupa alimentarea cu energie electrică a consumatorilor, pentru a lua măsurile imediate de prevenire sau lichidare a avariilor în instalațiile sale, anunțînd în prealabil - în afară cazurilor când urgența nu permite - pe consumatori.

Capitolul 8 - Condițiile de întrerupere și limitare a furnizării energiei electrice

Articolul 85

- (1) În perioadele de lipsă de putere sau de energie electrică în sistemul energetic, ca și în cazurile de avarii, furnizorul are dreptul să limiteze alimentarea cu energie electrică a consumatorilor, pe baza normativelor de limitări propuse de Ministerul Energiei Electrice cu acordul ministerelor și celorlalte organe centrale care au în subordine mari consumatori de energie electrică și avizate de Comitetul de Stat al Planificării.
- (2) Nu se aplică limitări la instalațiile de alimentare cu apă și gaze, la instalațiile de canalizare și la instalațiile de tracțiune electrică urbană.
- (3) Pentru diversele cazuri posibile de avarii în rețelele electrice din anumite zone ale sistemului energetic, furnizorii de energie electrică vor întocmi, cu consultarea consumatorilor, normative de limitări locale, avizate de inspecțiile energetice regionale și de organele locale.

Capitolul 8 - Condițiile de întrerupere și limitare a furnizării energiei electrice

Articolul 86

În cazurile de întrerupere sau limitare a puterii prevăzute la articolele 80, 83 și 85, nu se admite deconectarea integrală a consumatorilor la care o parte sau totalul instalațiilor nu permite întreruperi de scurta durată în alimentarea cu energie electrică. Acești consumatori li se va asigura întotdeauna puterea minimă necesară. În măsura posibilităților tehnice, aceste prevederi se aplică și cazurilor de întrerupere sau limitare a puterii specificate la articolele 81 și 82.

Capitolul 8 - Condițiile de întrerupere și limitare a furnizării energiei electrice

Articolul 87

Dacă un consumator depășește cu mai mult decât 7,5% consumul lunar contractat, fără o prealabilă înțelegere scrisă cu furnizorul, și dacă acesta din urmă nu poate livra integral în luna următoare cantitatea de energie contractată, furnizorul are dreptul să reducă în mod forțat furnizarea de energie electrică în ultimele două decade ale lunii, pentru a compensa depășirea înregistrată în luna anterioară. Reducerea nu va depăși 25% din cantitatea de energie contractată pe luna în care se aplică. Furnizorul va anunța în scris pe consumator asupra reducerii, în primele 5 zile ale lunii în care ea urmează să fie aplicată.

Capitolul 9 - Responsabilitatea furnizorului pentru furnizarea insuficientă a energiei electrice

Articolul 88

Pentru furnizarea insuficientă a energiei electrice - limitări, întreruperi, deconectarea unor instalații ale consumatorilor din cauza livrării energiei electrice timp de mai mult de 3 secunde consecutiv cu tensiunea mai mică de 85% din valoarea nominală prevăzută în contract - furnizorul va plăti consumatorilor o penalitate egală cu de 8 ori valoarea energiei nefurnizate. Penalitatea va fi egală cu de 10 ori valoarea energiei electrice nefurnizate pentru cazul limitărilor anunțate cu mai puțin de 24 ore înainte de începerea aplicării normativului de limitare, dacă limitările au o altă cauză decât apariția în acest interval de 24 ore a unei avarii sau a unei limitări neprevăzute în cadrul schimburilor programate de energie electrică între sistemele electroenergetice naționale interconectate.

Capitolul 9 - Responsabilitatea furnizorului pentru furnizarea insuficienta a energiei electrice

Articolul 89

Furnizorul nu răspunde față de consumator în cazul în care furnizarea insuficienta a energiei electrice s-a datorat:

- a) unor fenomene ale naturii care nu au putut fi prevăzute sau care au avut o intensitate mai mare decât cea prevăzută în prescripțiile și instrucțiunile de proiectare, ca de exemplu: cutremure, inundații, incendii, furtuni, alunecări de terenuri, chiciura, vânt și altele asemenea;
- b) culpei consumatorului sau faptei unui terț care a acționat în afară incintei - spațiilor îngrădite ale instalațiilor - furnizorului;
- c) condițiilor de limitare sau de întrerupere a furnizării energiei electrice prevăzute la articolele 80-84 și 87, exceptând nefurnizarea de energie electrica datorită unor cauze provenind din culpa oricăreia din întreprinderile de producere, transport sau distribuție de energie electrica din sistemul energetic.

Capitolul 9 - Responsabilitatea furnizorului pentru furnizarea insuficienta a energiei electrice

Articolul 90

- (1) În cazul când s-a produs o furnizare insuficienta de energie electrica și la alți consumatori, prin nerespectarea de către unii consumatori a prescripțiilor de exploatare tehnica a instalațiilor electrice sau a limitărilor de consum, sau datorită apariției unei avarii în instalațiile electrice exploatate de consumatori din culpa acestora, consumatorii vinovați vor achita furnizorului contravaloarea penalitatilor achitate de acesta și de ceilalți furnizori consumatorilor lor pentru furnizarea insuficienta a energiei electrice.
- (2) Analiza acestor cazuri se face în comun de Ministerul Energiei Electrice și organele centrale sau locale în subordinea cărora se afla consumatorii în culpa.

Capitolul 9 - Responsabilitatea furnizorului pentru furnizarea insuficienta a energiei electrice

Articolul 91

Prin achitarea penalității către consumatori pentru furnizarea insuficienta a energiei electrice, furnizorul este absolvit de alte raspunderi față de consumatori.

- a) Prevederi privind consumatorii cu centrale electrice proprii

---

Capitolul 10 - Prevederi speciale privind consumatorii care au instalații proprii de producere de energie electrica

Articolul 92

- (1) Consumatorii care au centrale electrice proprii sînt obligați a efectua reviziile și reparațiile necesare, eficiente economic, pentru menținerea puterii disponibile a centralei cît mai aproape de cea instalata.
- (2) Demontarea de instalații din centralele electrice care pot conduce la micșorarea puterii disponibile sau a posibilității de livrare de energie se va face cu respectarea dispozițiilor legale și numai cu avizul conform al Inspecției generale energetice.

Articolul 93

Planul de producție de energie electrica activa al unei centrale electrice proprii se stabilește de Inspekția generală energetică, cu consultarea organului în subordinea căruia se găsește consumatorul cu centrale proprii, în limitele cifrelor prevăzute în planul de stat pentru acesta din urma - dacă prin planul de stat s-au fixat aceste cifre -, ținând seama de nevoile sistemului energetic și de economicitatea funcționării acestuia, precum și de necesitatea asigurării alimentării continue cu energie electrica a receptoarelor importante ale consumatorului cu centrala electrica proprie. Odată cu planul de producție se vor stabili agregatele energetice, care vor fi trecute în regimul de conservare.

Articolul 94

Planurile de reparații ale centralelor electrice racordate și interconectate se supun avizării Inspekției generale energetice odată cu planurile de producție respective.

Articolul 95

- (1) Planurile trimestriale de producție de energie electrica stabilite pentru centralele electrice proprii interconectate la sistemul energetic se defalca pe luni de către consumatori cu acordul furnizorului.
- (2) În cadrul planurilor lunare, dispecerul sistemului energetic sau al furnizorului stabilește pentru fiecare centrala electrica proprie interconectata diagrama zilnica de producție de energie electrica activa. Suma cantităților de energie corespunzătoare graficelor date pentru toate zilele lunii va trebui sa coincidă cu planul lunar de producție de energie electrica al centralei.
- (3) Diagramele zilnice de producție pot fi modificate de dispecerul sistemului energetic sau al furnizorului, ținând seama de nevoile sistemului energetic și de economicitatea funcționării acestuia, de necesitatea asigurării alimentării continue cu energie electrica a receptoarelor importante ale consumatorului cu centrala proprie, de situația de ansamblu a acestei centrale, iar la centralele electrice de termoficare ținând seama și de consumul de căldură.

Articolul 96

- (1) Planurile trimestriale de producție de energie electrica pentru centralele electrice proprii racordate la sistemul energetic se defalca pe luni, de către consumatori cu acordul furnizorului.
- (2) În cadrul planurilor lunare dispecerul sistemului energetic sau al furnizorului stabilește pentru fiecare centrala electrica proprie racordata diagrama zilnica, pe ore, privind grupurile care trebuie puse în funcțiune. Aceste diagrame zilnice trebuie să permită realizarea planului lunar de producție de energie electrica al centralei.
- (3) Diagramele privind grupurile ce trebuie puse în funcțiune pot fi modificate de dispecerul energetic sau al furnizorului, ținând seama de nevoile sistemului energetic și de economicitatea funcționarii acestora, de situația instalațiilor centralelor electrice proprii și de consumul ce poate fi preluat de consumator din centrala sa proprie și din sistem.

Articolul 97

- (1) Consumatorii cu centralele electrice proprii interconectate sau racordate au dreptul sa intrerupa sau sa reducă producerea de energie electrica din centralele lor electrice, pentru a lua măsurile imediate de prevenire sau lichidare a avariilor în instalațiile lor; anuntind pe furnizor în prealabil - în afară cazurilor când urgenta reducerii sau întreruperii nu permite.
- (2) Oprirea pentru intrarea în reparații a oricăror instalații dintr-o centrala electrica interconectata sau racordata proprie a unui consumator, care conduce la micșorarea puterii ce poate fi produsă, se va face numai în urma aprobării date de dispecerul sistemului energetic - pentru centralele interconectate - sau de dispecerii furnizorului - pentru centralele racordate - la cererea consumatorului de care tine centrala electrica respectiva.

Articolul 98

- (1) Consumatorii cu centrale electrice proprii sînt obligați a asigura combustibilul necesar realizării planului de producție de energie electrica. În cazul cînd prin comanda de dispecer se cere depășirea planului de producție de energie electrica al unei centrale electrice proprii, aceasta este obligată a funcționa conform cererii dispecerului în măsura în care dispune de combustibilul necesar.
- (2) Ministerul Energiei Electrice poate cere centralei electrice proprii a unui consumator să depășească producția planificata de energie electrica; în acest caz, consumatorul este obligat a face demersurile pentru asigurarea combustibilului suplimentar necesar.
- (3) Centrala electrica nu va putea fi obligată sa producă energie electrica peste prevederile planului, decît după obținerea cotei suplimentare de combustibil.

Articolul 99

Consumatorii care au centrale electrice proprii sînt obligați sa folosească integral și în primul rînd posibilitățile de producție de energie electrica activa ale centralelor hidroelectrice, ale producției în termoficare a centralelor electrice de termoficare, precum și ale centralelor functionînd cu combustibil deseu nestocabil sau pe bază de resurse energetice secundare.

Articolul 100

- (1) Furnizorul este obligat sa preia de la centralele proprii interconectate întreaga cantitate de energie electrica activa care rezultă din diferența dintre diagrama de producție stabilită acestor centrale și diagrama de consum a consumatorului respectiv, iar consumatorul este obligat a livra în rețelele furnizorului aceasta cantitate de energie electrica.
- (2) De asemenea, furnizorul este obligat sa preia întregul surplus de energie activa care ar apare ca rezultat al aplicării prevederilor articolului 99, față de graficul de preluare rezultat din diagrama de producție data centralei electrice proprii.

Articolul 101

- (1) În cazul când furnizorul refuza sa primească în rețea, în condițiile prevăzute la articolul 99, energia electrica activa de la centrala electrica proprie a unui consumator, el este obligat sa achite consumatorului cu centrala electrica proprie contravaloarea energiei electrice nepreluata în cazurile când: - centrala electrica proprie funcționează cu combustibil deșeu nestocabil - chiar dacă se consuma și alți combustibili drept combustibil de ajutor - sau pe bază de resurse energetice secundare dacă din cauza nepreluării s-au produs pierderi de combustibil deșeu nestocabil sau de resurse energetice secundare; - din cauza nepreluării s-a pierdut apa de la o centrala hidroelectrică; - prin nepreluare dintr-o centrala de termoficare, consumatorii termici ar trebui să fie alimentați direct din cazan prin reductori de presiune; nepreluarea de energie a fost provocată de avarii în instalațiile electrice ale furnizorului, produse din vina personalului acestuia. 2) Pentru celelalte cazuri de nepreluare a energiei electrice active de la centralele electrice proprii, furnizorul nu răspunde. 3) Valoarea energiei electrice active nepreluata se determina pe baza cantității nepreluata, stabilită de la caz la caz de furnizor împreună cu consumatorul, și a unui preț de 0,10 lei/kWh. rt. 102 Centralele electrice proprii interconectate sau racordate sînt obligate a funcționa: cele interconectate, după diagramele de producție, iar cele racordate după diagramele grupurilor ce trebuie puse în funcțiune, stabilite de dispecerul sistemului sau al furnizorului și dispozițiile operative ale acestora, cu respectarea prevederilor articolului 99. art. 103
- (1) Se considera drept nerealizare a planului de producție de energie electrica activa al centralei proprii interconectate, diferența dintre energia electrica ce ar fi putut fi produsă de aceasta centrala dacă ar fi funcționat după graficul de producție dat de dispecer și cantitatea de energie electrica efectiv produsă de centrala. 2) Determinarea producției de energie electrica nerealizata se face trimestrial de către însuși consumatorul cu centrala electrica proprie, pe propria sa răspundere, în conformitate cu instrucțiunile de aplicare a prezentului regulament. 3) Consumatorul cu centrala proprie va plati furnizorului o penalitate egala cu de 8 ori valoarea energiei electrice nerealizate în perioada în care în sistem se aplică limitări. Aceasta valoare se calculează conform tarifului în vigoare privind livrarea în sistemul energetic de energie electrica din centralele electrice proprii ale consumatorilor. 4) Acesta penalitate nu se aplică:
- a) dacă furnizorul nu a anunțat pe consumatorii cu centrale electrice proprii interconectate, în prealabil, asupra perioadelor în care în sistem se aplică limitări;
  - b) dacă nelivrarea energiei electrice s-a datorat: - unor fenomene ale naturii care nu au putut fi prevăzute sau care au avut o intensitate mai mare decît cea prevăzută în prescripțiile și instrucțiunile de proiectare, ca de exemplu: cutremure, inundații, furtuni, alunecări de terenuri, chiciura, vînt și altele asemenea; - culpei furnizorului sau faptei unui terț care a acționat din afară incintei consumatorului cu centrala proprie; - unor avarii în centrala electrica proprie sau în instalațiile de legătură a acesteia cu rețelele furnizorului, în măsura în care avaria nu a fost provocată prin culpa personalului consumatorului cu centrala proprie.

Articolul 104

- (1) În cazul opririi centralei electrice proprii racordate sau interconectata din cauza unei avarii, furnizorul este obligat sa furnizeze în cel mai scurt timp energia electrica necesară pentru pornirea și repunerea în sarcina a centralei consumatorului și pentru înlăturarea avariilor.
- (2) În aceste cazuri, consumatorul cu centrala proprie poate mari puterea absorbită din sistem corespunzător cu scăderea, datorită avariei, a puterii efectiv utilizabile a centralei, în limita puterilor instalațiilor de racord și cu obligația pentru consumator de a înlătura avaria în cel mai scurt timp posibil.

Articolul 105

- (1) În cazul când în sistem frecvența scade sub 49,5 Hz timp de 30 minute sau mai mult consecutiv, furnizorul va plăti centralei electrice proprii interconectate pentru cantitatea de energie electrica activa produsă în aceasta centrala și consumată de consumatorii respectivi în timpul cât s-a lucrat cu frecvența redusă, o penalitate egala cu 12,5% din costul energiei electrice respective, corespunzător tarifului de vânzare a energiei electrice din centralele electrice proprii ale consumatorilor către rețelele furnizorului.
- (2) Dispozițiile alineatului precedent se aplică cu condiția ca în intervalul în care s-a lucrat cu frecvența redusă, centrala electrica proprie a consumatorului sa fi îndeplinit cel puțin graficul de producție impus de dispecherul sistemului sau al furnizorului, fiind permisă o abatere de maximum -5%.

Articolul 106

Pierderile de energie electrica în transformatoarele ridicatoare de tensiune care aparțin centralei electrice proprii se trec în sarcina acesteia, atît la livrarea de energie electrica din centrala proprie a consumatorului spre rețelele furnizorului, cît și la preluarea de energie electrica din rețelele acestuia.

Articolul 107

- (1) Măsurarea energiei electrice active livrate de centrala electrica proprie în rețeaua furnizorului sa face cu contoare prevăzute cu blocarea mersului invers. Acestea se procura și se monteaza de către consumator pe contul sau, după verificarea de către furnizor, raminand fonduri fixe ale consumatorului.
- (2) Centralele electrice proprii sînt obligate sa monteze contoare electrice pentru evidenta energiei electrice active produse de generatoare și pentru cea consumată de serviciile interne ale centralei.

Articolul 108

- (1) Exploatarea centralelor electrice proprii se va face în conformitate cu regulamentele, instrucțiunile și prescripțiile referitoare la centralele și stațiile electrice, exploatarea tehnica a acestora și evidenta energiei electrice.
- (2) Consumatorii sînt obligați sa ia toate măsurile necesare în scopul realizării unei exploatări sigure, rationale și economice a centralelor electrice proprii.

Articolul 109

Consumatorii sînt obligați să asigure intrarea la orice ora din zi și din noapte a delegaților furnizorului, ai Inspecției generale energetice și ai inspecțiilor energetice regionale, pentru a controla dacă încărcarea centralei proprii corespunde indicațiilor date de dispecerul sistemului sau al furnizorului.

Articolul 110

Centralele electrice proprii vor tine evidenta puterilor produse și a energiei produse.

Articolul 111

Consumatorii cu centrale electrice proprii vor lua pentru aceste centrale măsurile prevăzute în prezentul regulament privind instalațiile consumatoare, fiind supuși aceluiași dispoziții privind consumul de energie electrica ca și consumatorii care nu au centrale electrice proprii.

Articolul 112

Planul de producție de energie electrica activa se considera realizat, chiar dacă producția efectivă este mai mica decît cea prevăzută în plan, dacă centrala electrica proprie a funcționat conform dispozițiilor dispecerului sistemului energetic sau al furnizorului sau dacă nerespectarea acestor dispoziții se încadrează în prevederile articolului 99 sau este datorată cauzelor care vor fi exceptate de la calculul producției nerealizate potrivit instrucțiunilor de aplicare a prezentului regulament.

b) Prevederi privind instalațiile de producere de putere reactiva proprii ale consumatorilor

Articolul 113

Montarea de către consumatori de compensatoare sincrone sau condensatoare statice pentru compensarea puterii reactive se poate face numai cu avizul Inspecției generale energetice, dat pe baza calculului tehnico-economic al eficienței economice a compensării puterii reactive.

Articolul 114

Regimul de funcționare a utilajelor producătoare de energie reactiva se stabilește de către consumatori ținând seama de următoarele:

- a) livrarea de energie reactiva în rețeaua furnizorului nu este admisă decât la cererea și conform graficului de livrare de energie reactiva dat de dispecerul sistemului sau al furnizorului. Se exceptează cazul când livrarea de energie reactiva în rețeaua furnizorului este necesară consumatorului pentru menținerea pe bara sa de racord a unei tensiuni cât mai apropiate de tensiunea nominală dar nu mai mare de 1,05 ori tensiunea nominală;
- b) prin producția de putere reactiva de către generatoarele centralelor electrice nu este permis să se limiteze producția de energie activa sub valorile prescrise în graficul de producție dat de dispecerul sistemului energetic sau al furnizorului, sau sub valorile corespunzătoare producției de energie activa în condițiile prevăzute la articolul 99;
- c) să se realizeze minimum de pierderi de energie activa în rețelele proprii ale consumatorilor.

Articolul 115

- (1) Livrarea de energie electrica reactiva de către consumatori în rețelele furnizorului se va face pe baza unui grafic de livrare de energie reactiva dat de dispecerul sistemului energetic sau al furnizorului, a carei respectare este obligatorie. La stabilirea acestui grafic furnizorul va ține seama de nevoile sistemului energetic, de puterea instalațiilor de producere de putere reactiva ale consumatorului, de necesitatea menținerii unei tensiuni normale pe bara de racord a consumatorului. Furnizorul nu are dreptul să ceară consumatorului punerea în funcțiune, pentru producția de energie reactiva, a grupurilor electrogene sau compensatoarele sincrone trecute în conservare. (2). Furnizorul este obligat să preluze de la consumator energia reactiva rezultată din graficul prevăzut la alineatul precedent, precum și cantitățile de energie reactiva corespunzătoare menținerii pe bara de racord a consumatorului a unei tensiuni cât mai apropiate de tensiunea nominală, dar nu mai mare de 1,05 ori tensiunea nominală.

Articolul 116

- (1) Măsurarea energiei electrice reactive livrate de consumator în rețelele furnizorului se face prin contoare prevăzute cu blocajul mersului invers. Aceste contoare se procura, se montează și se exploatează de către furnizor, constituind mijloace fixe ale acestuia.
- (2) Montarea de astfel de contoare este obligatorie la toți consumatorii care au instalate mijloace de compensare comparabile ca mărime cu puterea reactivă minimă absorbită de acei consumatori din sistem și din instalațiile proprii. Partea a III-a Furnizarea energiei electrice către marii consumatori neindustriali și micii consumatori și utilizarea ei de către aceștia

Articolul 117

- (1) Furnizarea energiei electrice către marii consumatori neindustriali și către micii consumatori se face numai pe bază de contracte încheiate cu furnizorul. În cazul când consumatorul este o organizație socialistă, se va încheia contract de furnizare, iar în cazul celorlalți consumatori se vor încheia contracte de vânzare-cumpărare.
- (2) Contractul se încheie, la cerere, cu locatarul principal pentru fiecare apartament, locuința sau suprafața cu altă destinație decât locuința, prevăzute cu coloana a furnizorului.
- (3) În cazul când dintr-o aceeași coloană a furnizorului sînt alimentați mai mulți locatari principali sau subchiriași dintr-un apartament, contractul se încheie cu locatarul principal în spațiul căruia se află contorul, locul destinat contorului sau tabloul principal de siguranțe al coloanei de alimentare. Dacă contorul, locul destinat contorului sau tabloul principal de siguranțe al coloanei de alimentare se află într-un spațiu comun, contractul se încheie cu unul din locatarii principali, desemnat de aceștia.
- (4) Prin locatar principal se înțelege persoana fizică sau juridică titulară a contractului de închiriere. Proprietarul care locuiește în apartamentul sau este asimilat cu locatarul principal.
- (5) Dacă un imobil are un singur locatar principal, se va putea încheia un singur contract pentru întregul imobil. De asemenea, se va putea încheia un singur contract pentru imobilele pentru care, prin dosarele instalațiilor aprobate de furnizor înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament, s-a prevăzut montarea unui singur contor comun pentru mai multe apartamente.
- (6) La imobilele unde există consum de energie electrică al părților sau instalațiilor de folosință comună, contractul pentru acest consum se va încheia cu asociația locatarilor sau cu persoana fizică împuternicită de locatari.

Articolul 118

Pentru instalațiile noi, contractele se încheie numai după depunerea documentației tehnice prevăzute în prezentul regulament.

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 119

- (1) Consumatorii particulari depun anticipat la furnizor, odată cu semnarea contractului, contravaloarea consumului prezumat de energie electrica pe timp de 30 zile, contravaloare denumita "anticipatie".
- (2) În cazul cînd în decursul unui an se constată că consumul real mediu aferent unei perioade de 30 zile depășește cu mai mult de 20% consumul prezumat inițial, furnizorul are dreptul sa dispună majorarea anticipatiei corespunzător consumului majorat constatat, consumatorul fiind obligat a completa anticipatia în termen de 15 zile de la cererea formulată în acest sens de furnizor. În cazul neachitarii în acest termen a majorării de anticipatie, furnizorul are dreptul sa intrerupa alimentarea cu energie electrica a consumatorului.

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 120

- (1) Contractele se încheie pe o durată de timp nedeterminată.
- (2) Contractele și cererile de abonament anterioare intrării în vigoare a prezentului regulament rămîn valabile pînă la data cererilor de încetare a furnizarii de energie electrica făcute în scris de consumatori la furnizor sau pînă la desfacerea contractului din inițiativa furnizorului, în condițiile legii.

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 121

În cazul în care un consumator părăsește imobilul ocupat, el este obligat sa ceara încetarea furnizarii de energie electrica cu minimum 5 zile înainte; în caz contrar, el va fi urmărit și pentru plata consumului de energie electrica ce s-ar face după plecarea sa de către consumatori neidentificati sau care nu pot fi urmăriți.

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 122

Suma depusa drept anticipatie se va restitui numai în cazul cînd cel ce a depus-o încetează de a mai fi consumator al furnizorului la care a depus anticipatia și a lichidat integral debitul sau față de acesta.

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 123

- (1) În caz de deces al consumatorului sau de mutare a sa, cu sau fără avertizare, sau în cazul desființării unei organizații socialiste sau a unei alte persoane juridice, furnizorul încheie contract cu noul consumator care folosește instalația electrică.
- (2) Noul consumator va încheia la mutarea sa în imobil contractul cu furnizorul, pe baza unei cereri tip, depunând și anticipația respectivă, dacă este cazul.
- (3) Contractul se va încheia numai după verificarea pe teren a situației arătate de solicitant și dacă instalației interioare nu i s-au adus modificări față de documentația tehnică existentă la furnizor.
- (4) În cazul când noul consumator nu încheie la data mutării în imobil, dovedită cu acte oficiale, contractul pentru furnizarea energiei electrice, furnizorul are dreptul să-i factureze toată cantitatea de energie electrică înregistrată după plecarea vechiului consumator.

Capitolul 1 - Condiții de contractare a energiei electrice

Articolul 124

Furnizorul are dreptul să deconecteze de la rețeaua sa instalațiile electrice ale consumatorilor care consumă energie electrică fără contract, iar persoanele vinovate de conectarea la rețea a instalațiilor respective vor fi deferite organelor de urmărire penală și trase la răspundere pentru furt de energie potrivit dispozițiilor codului penal.

a) Dispoziții comune

Articolul 125

- (1) Proiectarea instalațiilor electrice ale marilor consumatori neindustriali și ale micilor consumatori se poate face numai de întreprinderile furnizoare de energie electrică, de institutele de proiectare subordonate ministerelor, celorlalte organe centrale și consiliilor populare, de serviciile de proiectare, tehnice, mecanic șef și energetic șef sau de alte unități de specialitate și de construcții-montaj ale consumatorilor respectivi sau ale organelor cărora aceștia le sînt subordonați, precum și de către întreprinderile de specialitate din sectorul cooperatist.
- (2) Executarea instalațiilor electrice ale marilor consumatori neindustriali și ale micilor consumatori se poate face numai de întreprinderile furnizoare de energie electrică, de întreprinderile de construcții-montaj ale ministerelor, celorlalte organe centrale și consiliilor populare, de unitățile energetice și de construcții-montaj ale consumatorilor respectivi, precum și de către întreprinderile de specialitate din sectorul cooperatist.
- (3) Furnizorul este obligat a proiecta și executa, în termene corespunzătoare volumului lucrărilor respective, instalațiile electrice ale consumatorilor casnici, care i se adresează în acest scop.
- (4) În toate organizațiile care conform celor de mai sus, au dreptul să întocmească proiecte sau să execute lucrări, trebuie să existe electricieni autorizați care să semneze proiectele respective precum și dosarul lucrărilor, să supravegheze executarea lucrărilor și să efectueze încercarea lor, răspunzînd de respectarea întocmai a prevederilor din prezentul regulament și din normativele și regulamentele tehnice și administrative referitoare la instalațiile electrice și exploatarea lor tehnică.
- (5) Nerespectarea dispozițiilor din prezentul regulament și din alte acte normative privind întocmirea proiectelor și executarea instalațiilor electrice, precum și fapta de a dispune să se proiecteze sau să se execute instalații electrice de către alte unități sau alte persoane decît cele prevăzute la alineatele precedente, se sancționează potrivit dispozițiilor legale, în raport cu gravitatea faptei și a consecințelor ce pot fi generate de lucrările respective.
- (6) Proiectarea și execuția instalațiilor de alimentare din rețelele furnizorului se vor face numai de către acesta sau, cu aprobarea prealabilă și sub supravegherea sa, de către constructorul instalațiilor consumatorului.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 126

- (1) Din punct de vedere al proiectării și execuției instalațiilor de alimentare și de utilizare, imobilele cu mai mulți locatari la care receptorii de energie electrică sînt destinați în proporție de minimum 75% din puterea totală instalată, pentru iluminat, utilizări casnice și utilități generale - ca: distribuția apei, lifturi, centrale termice, instalații de condiționare a aerului și altele asemenea - cu ocazia întocmirii formalităților de legare la rețeaua furnizorului, se considera drept un singur consumator, în persoana fizică sau juridică beneficiara a imobilului. La proiectare se va ține însă seama ca fiecare apartament și suprafața cu alta destinație decît locuința, trebuie să fie prevăzută cu contor propriu. Acest regim se aplică pînă la încheierea contractelor de furnizare a energiei electrice cu locatarii principali.
- (2) După încheierea contractelor de furnizare a energiei electrice, orice modificări în instalații - ca: separari, mariri sau alte asemenea - se fac la cererea consumatorului, cu acordul organizației socialiste care are în administrare imobilul sau al proprietarului imobilului.
- b) Dispoziții privind micii consumatori

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 127

Orice lucrări noi, mariri, separari, modificări și alte lucrări asemănătoare de instalații electrice de utilizare, se vor începe numai după aprobarea de către furnizor a cererii de începere a lucrărilor și a planului instalației, care formează dosarul preliminar al acesteia.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 128

În cazuri excepționale, începerea lucrărilor se poate face și prin anunțarea scrisă a furnizorului, fără a se înainta în prealabil dosarul preliminar, urmînd ca acesta să fie depus în termen de cel mult 3 zile de la data anunțării. Pentru lucrări importante se poate depune un dosar preliminar parțial.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 129

- (1) Legarea la rețeaua furnizorului a instalațiilor micilor consumatori se face fie prin bransamente, fie prin racorduri.
- (2) Furnizorul proiectează și executa lucrări de bransamente și furnizează energie electrica numai imobilelor situate pe căile publice pe care sînt instalate linii electrice în acest scop, pînă la capacitatea maxima a acestor linii.
- (3) Furnizorul executa bransamente direct din rețeaua de joasa tensiune la clădirile care necesita o putere electrica de mica importanta; acolo unde puterea necesară este mai mare, și atunci cînd furnizorul găsește ca este cazul, se executa racorduri din rețeaua de înaltă tensiune, instalind posturi de transformare la consumatori.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 130

- (1) După executarea instalațiilor prevăzute în dosarul preliminar și în vederea executării bransamentului, solicitantul va completa și depune la furnizor, prin electricianul autorizat al constructorului instalațiilor de utilizare, un formular tip pentru fiecare apartament sau fel de consum electric în parte - casnic, comercial, forta motrice și altele - care formează dosarul definitiv al instalației.
- (2) Pentru fiecare bloc de locuințe se întocmește cîte un singur dosar definitiv, care va conține cîte o fișă pentru fiecare apartament.
- (3) La dosar se va atașa în mod obligatoriu proiectul de execuție al instalației electrice de utilizare din blocul respectiv.
- (4) Dosarul definitiv se depune la furnizor cu cel puțin 30 zile înainte de darea în folosință a instalațiilor.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 131

Proiectantul, executantul și beneficiarul unei instalații pentru care se prezintă dosar definitiv fără a se fi întocmi și depus spre aprobare dosarul preliminar, sau pentru care se prezintă cerere de bransament sau racord fără a se depune dosarul definitiv, vor plati fiecare o amenda de 250 lei. În afară de aceasta, furnizorul are dreptul sa suspende autorizația electricienilor autorizați care au procedat în acest fel.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 132

Bransamentele se proiectează și se execută numai în baza dosarelor preliminare depuse la furnizor și aprobate de acesta.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 133

Furnizorul execută bransamente la imobile pentru fiecare apartament sau suprafața cu alta destinație decât locuința, în parte; aceste bransamente vor servi exclusiv instalațiilor de utilizare pentru care au fost proiectate și executate de către furnizor.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 134

- (1) După efectuarea studiilor și măsurărilor pe teren, furnizorul întocmește devizele și notele de lucrări în vederea executării bransamentelor.
- (2) Devizele se întocmesc în conformitate cu dispozițiile legale pentru calcularea prețului lucrărilor.
- (3) Ministerul Energiei Electrice va putea stabili prețuri sau tarife uniforme pentru diferite categorii de bransamente și face înlesniri de plată în rate, potrivit cu reglementările în vigoare.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 135

Cheltuielile legate de executarea bransamentelor vor fi suportate în întregime de beneficiari, bransamentele devenind fonduri fixe ale furnizorului, în sarcina căruia revine și întreținerea și înlocuirea lor în caz de degradare, în măsura în care aceasta nu provine din culpa consumatorului.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 136

- (1) Cheltuielile legate de modificarea bransamentului sau instalațiilor anexe, provocate de exemplu de mărirea puterii instalate peste cea prevăzută inițial, de schimbarea locului nisei cu sigurantele generale, de schimbarea contorului, sau din alte cauze asemănătoare, vor fi suportate de cei care au solicitat sau provocat aceste modificări.
- (2) Dacă la cererea consumatorului sau din culpa sa ori a unui terț este necesar să se modifice bransamentul existent la o clădire, lucrarea se va executa numai de către furnizor, contra cost. Materialele demontate ce nu pot fi folosite la modificarea bransamentului se preiau de către furnizor. De asemenea, furnizorul are dreptul să modifice bransamentul pe cheltuiala sa, în funcție de condițiile tehnice nou ivite, fără ca proprietarul sau consumatorul să se poată opune sau să aibă pretenții asupra materialului ce eventual ar rămâne disponibil, acesta preluându-se de furnizor.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 137

- (1) Prin derogare de la prevederile articolului 129, furnizorul poate aproba ca un consumator, în anumite condiții speciale și în cazul când nu există linie electrică de distribuție pe stradă, în fața imobilului acestuia, să fie alimentat provizoriu printr-o coloană legată la bransamentul unui vecin, contorul montându-se la vecin, lângă contorul acestuia.
- (2) Alimentarea provizorie printr-o coloană legată la bransamentul unui vecin se poate aproba chiar dacă pe stradă există rețeaua a furnizorului în fața imobilului, precum și în alte cazuri speciale ce se vor prevedea în instrucțiunile de aplicare a prezentului regulament.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 138

Executarea bransamentelor precum și montarea aparatelor de măsură a consumului de energie electrică, care servesc la decontarea cu furnizorul, se fac numai de către acesta; furnizorul poate aproba ca executarea coloanelor electrice și a firidelor din blocurile de locuințe să fie executate sub controlul sau, de către constructorul blocului.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 139

Furnizorul nu este obligat să repare pavajele din curți, zidurile, pardoselile, tencuielile, tapetele și altele asemenea și nu răspunde de strapungerea zidurilor ca urmare a executării în favoarea consumatorului, în incinta imobilului în care au loc lucrările - de bransamente noi sau de modificări cerute de consumatori. În cazul când degradările au loc pentru executarea sau modificarea de bransamente făcute din inițiativa furnizorului sau solicitate de alți consumatori decât cel în spațiul căruia au loc degradările, furnizorul va readuce în buna stare, pe contul său, respectiv în contul consumatorului în favoarea căruia s-au executat lucrările, pavajele, zidurile, pardoselile, tapetele și altele asemenea, degradate prin executarea acelor lucrări sau modificări de bransamente.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 140

- (1) Furnizorul are dreptul să execute derivatii din bransamentele existente - subterane sau aeriene - în vederea furnizării energiei electrice și altor locatari din același imobil sau din imobile vecine.
- (2) În acest scop, furnizorul are dreptul să execute și să monteze instalațiile necesare - ca: stâlpi, suporti, coloane, conductoare, fride și altele - în incinta și pe zidurile exterioare ale imobilelor, fără a plăti vreo despăgubire sau altă plată, fiind obligat să repare degradările aduse la pavaje, ziduri, tencuieli, tapete și altele asemenea, în contul solicitantului derivatiei de bransament.
- (3) Dacă proprietarii sau locatarii imobilelor legate la rețelele electrice ale furnizorului se opun la executarea de derivatii din bransamentele existente, furnizorul va avea dreptul să întrerupă furnizarea energiei electrice pe baza unei soluții cu preaviz de 24 ore; în aceste cazuri, proprietarii sau locatarii nu vor avea dreptul la despăgubiri.
- (4) Furnizorul are dreptul de a executa bransamente trecind peste curțile imobilelor și de a suprima crengile pomilor nefructiferi de pe traseul bransamentului, fără a plăti despăgubiri. În caz de opoziție a unor consumatori la executarea acestor lucrări, furnizorul are dreptul să întrerupă furnizarea energiei electrice, în condițiile prevăzute la alineatul precedent.
- (5) În cazul când ulterior consumatorul construiește cu autorizație legală, sub bransamentul făcut pentru vecin, furnizorul va lua măsuri de modificare a bransamentului pe contul său.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 141

Maririle de instalații pe un contor existent se aproba numai pentru încăperile și receptoarele aceluiași apartament sau suprafața cu altă destinație decât locuința.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 142

Legarea la instalația de utilizare a unui consumator, a instalației unui vecin, este interzisă.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 143

În caz de separari de instalații de pe un contor existent, nu se admite ca o parte din instalație să rămână fără alimentare dacă ea este cuprinsă în dosarul definitiv depus inițial la furnizor, decât cu acordul celui în cauză.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 144

- (1) Pentru legarea la rețea, consumatorul va pune la dispoziție, în mod gratuit, firida sau încăperea necesară montării instalației de bransament sau racord.
  - (2) Posturile de transformare pentru racorduri pot fi echipate astfel încât să poată servi și pe alți consumatori. Transformatorii și întregul echipament rămân mijloace fixe ale furnizorului, care are obligația exploatării și întreținerii lor. Cabina sau încăperea respectiva rămâne proprietatea consumatorului căruia îi revine sarcina întreținerii ei exterioare.
  - (3) Consumatorii sînt obligați a lasă liber accesul delegaților furnizorului în încăperea postului de transformare sau la nisa de bransament, oricînd este necesar.
    - c) Dispoziții privind marii consumatori neindustriali
-

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 145

Legarea la rețeaua furnizorului a marilor consumatori neindustriali se face prin racorduri.

Articolul 146

- (1) Proiectarea și execuția instalațiilor electrice de utilizare ale marilor consumatori neindustriali se vor face:
- a) conform prevederilor privind micii consumatori, pentru: - instalațiile electrice din imobilele pentru locuințe, birouri, policlinici, magazine comerciale, precum și pentru instalațiile din sălile de spectacol, conferințe, expoziții și muzee; - instalațiile electrice din spitale, instituții de învățământ de toate gradele și institute de cercetări, dacă receptorii de energie electrică sînt destinați în proporție mai mare de 75% din puterea lor instalată pentru iluminat și utilități generale ca: distribuția apei, lifturi, centrale termice, instalații de condiționare și altele asemenea;
  - b) conform prevederilor privind marii consumatori industriali, pentru: - instalațiile electrice din centrale telefonice și telegrafice, din stațiile de centralizări feroviare și din garile pentru transporturile feroviare, rutiere, navale și aeriene; - instalațiile electrice din spitale, instituții de învățământ de toate gradele, institute de cercetări, dacă receptorii de energie electrică sînt destinați în proporție mai mică de 75% din puterea lor instalată pentru iluminat și utilități generale.
- (2) În proiecte se va prevedea și instalația completă de iluminat de siguranță, ori de cîte ori prescripțiile tehnice impun, în funcție de categoria consumatorului, o astfel de măsură.

Articolul 147

Formalitățile pentru racordarea la rețeaua furnizorului a marilor consumatori neindustriali sînt cele prevăzute la articolele 18-23. Prevederile de la articolul 20 alineatul 2 se aplică numai în cazul institutelor de cercetări la care receptorii sînt destinați în proporție mai mare de 25% din puterea lor instalată pentru alte scopuri decît pentru iluminat și utilități generale.

Articolul 148

La executarea de separații, mariri sau modificări de instalații, formalitățile ce trebuie îndeplinite de către marii consumatori neindustriali sînt cele prevăzute la articolele 57 și 58, dacă proiectarea s-a făcut potrivit prevederilor din articolele 24-27. Dacă proiectarea s-a făcut potrivit prevederilor articolelor 127-144, formalitățile sînt cele prevăzute la articolele 127 și 141-143.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 149

La clădirile mari, unde lucrările pentru alimentarea cu energie electrică se fac în afară planului de racorduri, cei interesați vor cere furnizorului, înainte de începerea construcției imobilelor, studierea modului de alimentare cu energie electrică.

d) Alte dispoziții

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 150

Furnizorul poate executa bransamente și încheia contracte temporare de furnizare a energiei electrice pentru imobile în construcție, expoziții, târguri și altele asemenea, cu respectarea prevederilor din prezentul regulament privind proiectarea, executarea și verificarea instalațiilor de către consumatori și furnizor. În aceste cazuri, furnizorul are dreptul să simplifice formalitățile administrative.

Capitolul 2 - Proiectarea instalațiilor electrice de utilizare și condițiile privind executarea și racordarea acestor instalații la rețelele furnizorului

Articolul 151

Pentru acoperirea cheltuielilor ocazionate de: verificările de instalații - preliminare, definitive sau periodice, făcute din inițiativa furnizorului sau solicitate de consumatori -, închiderile-deschiderile de curent, provocate sau cerute de consumatori, efectuarea diverselor prestări de servicii - ca: executări de măsurători și întocmiri de devize informative sau definitive pentru instalații, bransamente și altele - precum și măsurătorile și studiile pentru executări de bransamente și de instalații de utilizare, cercetări diverse, relații pe teren și alte servicii solicitate de cei interesați, se vor achita taxele stabilite prin ordin al ministrului energiei electrice.

Capitolul 3 - Contractarea lucrărilor pentru executarea bransamentelor

Articolul 152

Lucrările de bransamente se execută de către furnizor în contul consumatorilor, pe baza dosarului definitiv, potrivit prevederilor prezentului regulament, precum și ale prescripțiilor, instrucțiunilor, standardelor de stat și normelor tehnice interne.

Capitolul 3 - Contractarea lucrărilor pentru executarea bransamentelor

Articolul 153

- (1) Executarea lucrărilor de bransamente pentru organizațiile socialiste consumatoare se face pe bază de contracte directe încheiate între acestea și furnizor.
- (2) Contractarea executării bransamentelor pentru organizațiile socialiste se face conform prevederilor din prezentul regulament referitoare la contractarea energiei electrice de către marii consumatori industriali și conform instrucțiunilor de aplicare a prezentului regulament.
- (3) Organizația socialistă care are nevoie de un bransament nou sau de o marire a celui existent, va înștiința pe furnizor imediat după primirea sarcinii de plan care determina acea necesitate; furnizorul va comunica solicitantului dacă îi poate asigura puterea solicitată și dacă i se poate executa bransamentul nou sau mari bransamentul existent, în amplasamentul cerut.
- (4) Furnizorul va putea condiționa mărimea puterii electrice ce se poate asigura consumatorului în anumite ore, în funcție de puterea disponibilă în sistemul energetic sau în rețeaua electrica locală de alimentare.
- (5) În cazul în care bransamentul se poate executa, furnizorul va efectua măsurătorile și va întocmi devizele, înaintînd totodată solicitantului proiectul de contract de executare a bransamentului.
- (6) Pentru lucrări de bransamente pînă la valoarea de 5.000 lei, contractele cu organizațiile socialiste pot fi înlocuite prin confirmări de comenzi.
- (7) După terminarea lucrării de bransamente, se încheie un proces-verbal între furnizor și organizația socialistă consumatoare, prin care să se constate ca lucrarea a fost executată; acest proces-verbal tine loc de recepție a lucrării de bransament de către beneficiar.
- (8) Plata bransamentului executat pentru o organizație socialistă se face prin acceptare, semnarea devizului de către organizația socialistă solicitanta constituind acceptarea documentului de plată. Contravaloarea lucrărilor efectuate se va vira către furnizor în momentul în care acesta va prezenta unității bancare situația definitivă semnată de beneficiar.
- (9) În cazul neexecutării bransamentului în termenul prevăzut în contract, furnizorul va plăti, pentru fiecare zi de întîrziere, o penalitate egala cu 0,05% din valoarea lucrării, în afară cazurilor de forta majoră.

Capitolul 3 - Contractarea lucrărilor pentru executarea bransamentelor

Articolul 154

- (1) Pentru executarea bransamentului pentru un consumator particular, furnizorul, pe baza dosarului definitiv depus de solicitant, va face măsurătorile și studiile necesare și în conformitate cu acestea va întocmi devizul pentru bransament.
- (2) După semnarea devizului de către solicitant, acesta va achită furnizorului, anticipat, valoarea integrală a devizului.
- (3) Furnizorul poate face înlesniri de plată a lucrărilor, pentru consumatorii particulari, în conformitate cu dispozițiile legale.

Capitolul 3 - Contractarea lucrărilor pentru executarea bransamentelor

Articolul 155

Furnizarea energiei electrice poate începe numai după îndeplinirea prevederilor prezentului regulament privind verificarea instalațiilor electrice de utilizare și încheierea contractului de furnizare.

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 156

- (1) Furnizorul va instala câte un contor electric pentru fiecare consumator, în condițiile prezentului regulament și numai după ce consumatorul a încheiat contractul de furnizare a energiei electrice.
  - (2) În imobilele de locuit furnizorul instalează câte un contor pentru fiecare apartament, iar în celelalte cazuri, câte un contor pentru fiecare consumator.
  - (3) La consumatorii casnici, contoarele se vor achiziționa de către furnizor, din fondurile sale de investiții.
  - (4) Pentru ceilalți mici consumatori, precum și pentru marii consumatori neindustriali, aparatele de măsurare - contoare, reductoare - care servesc pentru decontare între consumatori și furnizor se procură de către consumator, iar după verificarea și montarea lor de către furnizor, se trec în fondurile fixe ale acestuia.
-

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 157

Cînd lipsesc contoarele pentru a fi montate la consumatorii casnici, furnizorul are dreptul:

- a) să instaleze provizoriu câte un singur contor comun pentru fiecare intrare, imobil sau grup de imobile;
  - b) să primească pentru montare contra plată - la preț cu ridicată - contoare procurate de consumatori, verificate de Direcția Generală pentru Metrologie, Standarde și Invenții;
  - c) să factureze energia electrică fără contoare, în pausal.
-

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 158

Montarea, demontarea, înlocuirea, întreținerea și repararea aparatelor de măsurare a energiei electrice pentru decontare se fac exclusiv de către personalul furnizorului.

Capitolul 4 - Instalarea aparatelor pentru măsurarea energiei electrice

Articolul 159

- (1) Pentru contoarele de decontare, consumatorii nu plătesc nici o taxa sau indemnizație; contoarele indiferent de locul lor de amplasare, rămân însă sub directa paza a consumatorilor.
- (2) În cazul în care contoarele montate în afară apartamentelor ar fi furate sau deteriorate și nu s-ar stabili autorul furtului sau deteriorării, furnizorul are dreptul de a se despăgubi de la toți consumatorii din imobil, cu ocazia primei facturi emise după constatarea pagubei.

Capitolul 5 - Racordarea și controlul tehnic al instalațiilor electrice ale consumatorilor

Articolul 160

Racordarea instalațiilor electrice de utilizare ale consumatorilor la rețelele electrice ale furnizorului se face numai de către delegații acestuia și numai dacă sînt îndeplinite toate formalitățile prevăzute în prezentul regulament.

Capitolul 5 - Racordarea și controlul tehnic al instalațiilor electrice ale consumatorilor

Articolul 161

Instalațiile electrice de utilizare, înainte de legarea lor la rețeaua furnizorului, se verifica de către furnizor prin delegații săi, în prezența electricianului autorizat care a executat lucrarea, în conformitate cu prevederile prezentului regulament și ale prescripțiilor și normativelor tehnice.

Capitolul 5 - Racordarea și controlul tehnic al instalațiilor electrice ale consumatorilor

Articolul 162

Furnizorul efectuează la instalațiile electrice de utilizare, verificări preliminare și verificări definitive, pe baza dosarelor respective depuse de executanți.

Articolul 163

- (1) Furnizorul este obligat ca periodic, în limita termenelor maxime prevăzute în actele normative privind proiectarea, executarea, recepționarea și exploatarea instalațiilor electrice ale consumatorilor, să execute controlul acestor instalații.
- (2) La organizațiile socialiste consumatoare, obligația de efectuare a controlului revine acestor organizații. Furnizorul are dreptul să verifice prin sondaj modul prin care se efectuează aceste controale la organizațiile socialiste; de asemenea are dreptul să efectueze prin sondaj verificarea stării instalațiilor în imobilele proprietate de stat.
- (3) Pentru instalațiile care nu corespund prevederilor prezentului regulament și celorlalte acte normative, furnizorul va indica remedierile necesare, fixând un termen pentru efectuarea lor. Dacă în termenul respectiv consumatorii nu au executat remedierile prescrise, furnizorul are dreptul să întrerupă furnizarea energiei electrice către acel consumator. În cazurile în care instalațiile prezintă pericole grave - posibilități de electrocutare, surse de incendiu -, întreruperea furnizării energiei electrice se va face de la prima verificare.
- (4) Verificarea instalațiilor de către organizațiile socialiste consumatoare sau de către întreprinderile care administrează imobilele proprietate de stat se face fie prin organizațiile care au dreptul să execute lucrări electrice la consumatori, fie prin laboratoare sau alte organizații acceptate de furnizor, prin electricieni autorizați, angajați ai acestora.
- (5) Răspunderea pentru calitatea controlului revine executantului acestuia.
- (6) Pentru verificările făcute de furnizor, consumatorii sînt obligați la plata taxelor tarifare stabilite prin ordin al ministrului energiei electrice.

Articolul 164

Executantul instalațiilor este obligat să efectueze, înainte de verificarea definitivă de către furnizor, toate încercările impuse de normativele și prescripțiile tehnice și să prezinte personalului de verificare al furnizorului documente care să consemneze rezultatele încercărilor.

Articolul 165

Verificarea și recepționarea instalațiilor de către furnizor nu scutesc pe executanți de răspundere pentru defectele constatate ulterior la lucrările executate. Executantul lucrării răspunde timp de un an pentru perfectă funcționare a instalațiilor, în măsura în care aceasta depinde de calitatea materialelor întrebunțate și de modul de execuție. Costul reparării defectiunilor constatate în acest timp va fi suportat de executant.

Articolul 166

La marii consumatori neindustriali pentru care proiectarea și execuția instalațiilor trebuie să se facă potrivit prevederilor articolelor 24-27, verificarea instalațiilor înainte de racordare precum și verificările periodice se vor efectua conform articolelor 52-55.

Articolul 167

Furnizorul va racorda la rețelele sale numai instalațiile electrice de utilizare pentru care s-au depus dosarele sau proiectele respective și dacă, la verificările făcute, s-a constatat ca instalațiile corespund proiectelor, dosarelor, prescripțiilor și normativelor tehnice.

Articolul 168

- (1) Pentru instalațiile existente la data intrării în vigoare a prezentului regulament, pentru care nu s-au depus la furnizor dosarele sau proiectele necesare conform prevederilor anterioare, proprietarii instalațiilor, la cererea furnizorului, vor depune în termen de 6 luni documentația necesară, de tip definitiv.
- (2) Furnizorul are dreptul de a cere proprietarilor instalațiilor să pună de acord instalațiile cu prevederile cuprinse în prezentul regulament și celelalte acte normative privind instalațiile electrice.
- (3) Proprietarii sînt obligați a executa modificările respective în termen de un an de la comunicarea primită în acest sens din partea furnizorului, în caz contrar acesta avînd dreptul să intrerupa alimentarea cu energie electrică a instalațiilor.
- (4) După executarea modificărilor, furnizorul va proceda la verificarea instalațiilor modificate.
  - a) Exploatarea instalațiilor de alimentare ale furnizorului

Articolul 169

- (1) Toate instalațiile de bransamente de la rețeaua din strada și pînă la contor, inclusiv acesta, cu toate piesele și aparatele intermediare, sînt mijloace fixe ale furnizorului.
- (2) În cazul consumatorilor alimentați prin racorduri, delimitarea instalațiilor furnizorului de cele ale consumatorului se face conform prevederilor articolelor 29-44.
- (3) Instalațiile furnizorului sînt lăsate în paza consumatorilor sau a responsabililor de clădiri, pînă la încheierea contractelor, care sînt răspunzători de buna lor păstrare, cu toate plombele de control în buna stare.
- (4) Distrugerea, deteriorarea, precum și orice modificări aduse instalațiilor furnizorului, fără aprobarea prealabilă a acestuia, se vor sancționa potrivit dispozițiilor legale, cei vinovați plătind furnizorului și despăgubirile ce i se cuvin.

Articolul 170

Furnizorul suporta toate cheltuielile legate de exploatarea, controlul și întreținerea bransamentelor și racordurilor care îi aparțin, înlocuind pe cheltuiela sa toate piesele și aparatajele deteriorate prin uzura normală.

Articolul 171

Consumatorii sînt obligați să asigure accesul delegaților furnizorului pentru controlul instalațiilor de alimentare cu energie electrică ale acestuia sau pentru întreruperea furnizării energiei electrice. În caz de nerespectare a acestor obligații, furnizorul va înceta furnizarea energiei electrice la imobilele respective.

Articolul 172

Consumatorii și proprietarii sînt obligați să permită furnizorului demontarea instalațiilor sale, dacă aceste instalații rămîn definitiv sau temporar fără întrebuințare. Remontarea lor în scopul aceleiași folosințe se va face de către furnizor fără nici o plată.

b) Obligațiile generale ale consumatorilor privind exploatarea instalațiilor lor de utilizare

Articolul 173

Exploatarea și întreținerea instalațiilor electrice aflate după contorul de decontare cu furnizorul sînt în sarcina consumatorilor.

Articolul 174

Consumatorii răspond de starea instalațiilor de utilizare ce-i deservesc, fiind obligați a le tine în buna stare și a le revizui periodic în timpul funcționarii lor.

Articolul 175

- (1) Micii consumatori industriali, precum și marii consumatori neindustriali - cu excepția acelorla la care mai mult de 75% din puterea instalata a receptoarelor este constituită de receptoare pentru iluminat, utilizări casnice și utilități generale - sînt supuși obligațiilor de exploatare prevăzute la articolele 61, 62, 64, 67, 69, 73, 74 și 79.
  - (2) Micilor consumatori industriali li se aplică și prevederile articolelor 71 și 72, derogările de la prevederile articolului 71 acordindu-se în aceste cazuri de către furnizor, la cererea consumatorilor.
-

Articolul 176

Micii consumatori neindustriali, cu excepția consumatorilor casnici, precum și marii consumatori neindustriali, la care mai mult de 75% din puterea instalata a receptoarelor este constituită de receptoare pentru iluminat, aparate electrocasnice și utilități generale, vor lua toate măsurile necesare pentru economisirea în mod permanent a energiei electrice și pentru micșorarea puterii electrice absorbite între orele 19-22 în perioada 1 aprilie - 30 septembrie, și între orele 7-9 și 17-21 în perioada 1 octombrie - 31 martie.

Articolul 177

Folosirea boilerelor și radiatoarelor electrice de orice putere este interzisă între orele 6,30-10,30 și 17-22 de către orice categorie de consumatori, cu excepția cazurilor prevăzute la articolul 73.

Articolul 178

Organizațiile socialiste mari consumatoare neindustriale de energie electrica sau mici consumatoare industriale sau neindustriale vor desemna o persoană care să răspundă față de conducerea organizației socialiste, precum și față de organele de control ale Inspecției generale energetice, ale inspecțiilor energetice regionale și ale furnizorului, pentru menținerea în buna stare a instalațiilor electrice și pentru respectarea prevederilor din prezentul regulament și din celelalte acte normative referitoare la consumul de energie electrica.

Articolul 179

Furnizorul are următoarele obligații principale:

- a) să asigure furnizarea continua și la parametrii normali ai energiei electrice către marii consumatori neindustriali și către micii consumatori;
- b) sa ia măsuri neintirziate pentru lichidarea defectelor și deranjamentelor din instalațiile de distribuție a energiei electrice;
- c) sa anunțe din vreme pe consumatori în cazul limitării sau întreruperii furnizării de energie electrica într-un sector al rețelei, cât și în cazul restabilirii furnizării, cu excepția cazurilor când anunțarea prealabilă nu este posibilă din cauze de forta majoră;
- d) sa organizeze un centru de reclamații care să intervină pentru remedierea sau localizarea defectelor ivite în instalațiile electrice de alimentare ale furnizorului, indiferent de cauzele care le-au provocat. Când se constată că defecțiunile sînt în instalațiile interioare ale consumatorilor sau provocate de aceștia, consumatorii vor fi obligați la plata - după un tarif stabilit de ministrul energiei electrice - a costului remedierii și a cheltuielilor de deplasare a personalului de intervenție;
- e) sa întrețină și sa înlocuiască pe socoteala sa, în caz de degradare, bransamentele, în afară cazurilor când degradarea se datorește consumatorului - cazuri în care acesta va suporta costul remedierilor - și sa verifice periodic instalațiile de măsurare., fără plata, au excepțiile prevăzute la articolul 265;
- f) sa urmărească aplicarea de către consumatori a prevederilor din prezentul regulament și din celelalte acte normative privind instalațiile electrice, exploatarea tehnica a acestora și consumul de energie electrica.

Articolul 180

- (1) Furnizorul va despăgubi pe micii consumatori și pe marii consumatori neindustriali pentru distrugeri sau degradări de receptoare și instalații electrice - cu excepția lampilor electrice provenite din culpa furnizorului sau a personalului sau de exploatare și întreținere, dacă a fost anunțat de consumator în termen de 24 ore de la producerea distrugerii sau degradării. Furnizorul are dreptul să cerceteze cauzele distrugerilor sau degradărilor, încheind un proces-verbal de constatare. În caz de nerecunoaștere de către furnizor a culpei sale sau a personalului sau, consumatorul are dreptul să se adreseze organelor judiciare.
- (2) Prin plata contravalorii pagubelor pentru distrugerile sau degradările prevăzute la alineatul 1, furnizorul este exonerat față de consumatori de orice alte daune generate de acele distrugeri sau degradări.

Articolul 181

În afară de cazurile de întrerupere a furnizării energiei electrice prevăzute la articolele 119, 124, 140, 171, 182, 190, 271 și 272, furnizorul are dreptul să întreruapă furnizarea energiei electrice marilor consumatori neindustriali și micilor consumatori și în următoarele cazuri:

- a) dacă contractul nu este pe numele consumatorului care trebuie să-l încheie conform prevederilor prezentului regulament și acesta nu face formele de contractare în termen de 10 zile de la data somației scrise făcute de furnizor;
- b) dacă se constată furt de energie electrică;
- c) dacă se constată modificări în instalațiile consumatorului față de documentația tehnică - dosarul definitiv - existentă la furnizor sau când nu s-a depus această documentație și consumatorul, în termen de 30 zile de la somația făcută de furnizor, nu depune documentația necesară;
- d) dacă se constată racordarea la instalația unui consumator a instalației altui consumator vecin, ale cărui instalații nu au fost prevăzute în dosarul definitiv depus la furnizor cu ocazia executării bransamentului și dacă cei interesați nu întocmesc, în termen de 30 zile de la somația făcută de furnizor, formalitățile legale pentru realizarea alimentării în condițiile admise de prezentul regulament;
- e) dacă nu se achită facturile pentru energia electrică de către consumatorii particulari în termen de 35 zile de la data înminării înștiințării de plată;
- f) dacă consumatorul nu permite citirea, verificarea, înlocuirea sau montarea contorului, efectuarea verificării instalațiilor de utilizare sau accesul la instalațiile furnizorului, pentru întreruperea furnizării energiei electrice; în acest din urmă caz, furnizorul are dreptul să deconecteze instalațiile consumatorului din alte puncte ale rețelei, costul lucrărilor suplimentare de deconectare-reconectare revenind consumatorului;
- g) dacă consumatorul restabilește, în orice mod, o legătură întreruptă de furnizor;
- h) dacă consumatorul refuză plata, în termenul fixat de furnizor, a daunelor rezultate din deteriorarea bransamentelor din culpa consumatorului; în acest caz, deconectarea se va face numai după un preaviz de 24 ore;
- i) dacă consumatorul se opune la modificarea bransamentelor în cazul apariției de noi condiții tehnice, deconectarea se va face cu un preaviz de 5 zile de la comunicarea scrisă a furnizorului;
- j) dacă nu se respectă, în 30 minute, dispozițiile date de organele furnizorului privind încadrarea în prevederile actelor normative legale referitoare la rationalizarea consumului de energie electrică;
- k) dacă, în termen de 10 zile de la somația furnizorului, consumatorul nu remediază instalația de protecție de la tabloul sau general, când aceasta este necorespunzătoare normativelor tehnice.

Capitolul 7 - Obligațiile furnizorului privind alimentarea consumatorilor cu energie electrică și condițiile de întrerupere și limitare a consumului

Articolul 182

În afară de cazurile prevăzute la articolul precedent furnizorul are dreptul să întrerupă furnizarea energiei electrice în cazurile de forță majoră, precum și pe timpul minim necesar executării de reparații în rețelele sale sau de noi legături - bransamente, coloane sau derivații din acestea - la alți consumatori.

Capitolul 7 - Obligațiile furnizorului privind alimentarea consumatorilor cu energie electrică și condițiile de întrerupere și limitare a consumului

Articolul 183

În cazul racordării la rețeaua furnizorului a unui consumator fără contract, precum și în alte cazuri de furt de energie electrică, în afară de sancțiunile prevăzute la articolul 124, consumatorul va suporta plata taxelor tarifare pentru consumul prezumat de energie electrică, precum și despăgubirile pentru pagubele produse. Consumul prezumat de energie electrică se determină conform prevederilor prezentului regulament referitoare la tarifarea în pausal, pe timpul de la data începerii consumului fraudulos. Durata ce se va lua în considerare la determinarea consumului prezumat va fi de maximum 18 luni pentru organizațiile socialiste și de maximum 3 ani pentru consumatorii particulari, conform prevederilor Decretului nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă. Dacă data începerii consumului fraudulos nu poate fi stabilită, durata ce se va lua în considerare la determinarea consumului prezumat va fi de 18 luni în cazul organizațiilor socialiste, respectiv de 3 ani în cazul consumatorilor particulari.

Capitolul 8 - Prevederi speciale privind consumatorii care au instalații proprii de producere de energie electrică

Articolul 184

Centralele electrice racordate și interconectate, precum și instalațiile de producere de putere reactivă ale marilor consumatori neindustriali, sînt supuse prevederilor capitolului X din partea a II-a.

Capitolul 8 - Prevederi speciale privind consumatorii care au instalații proprii de producere de energie electrică

Articolul 185

- (1) Centralele electrice ale micilor consumatori sînt supuse prevederilor articolelor 92-100, 102, 104, 106, 107 alineatul 2, precum și articolelor 108-112.
- (2) Instalațiile de producere de putere reactivă ale micilor consumatori sînt supuse prevederilor articolelor 113-116. Partea a IV-a Plata pentru furnizarea energiei electrice

Articolul 186

- (1) Plata energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica consumatorilor lor direcți se face după tarife monome, binome sau pe transe, unice pe țara, aprobate conform dispozițiilor legale.
- (2) La categoriile de consumuri pentru care exista mai multe sisteme de tarifare, trecerea de la un sistem de tarifare la altul se poate face în condițiile prevăzute în prezentul regulament și instrucțiunile de aplicare.
  - a) Taritul pe transe pentru iluminat și utilizări casnice

Articolul 187

- (1) Consumul de energie electrica pentru iluminat și utilizări casnice, precum și pentru părțile comune din imobilele de locuit, se factureaza după tariful pe transe.
- (2) În acest tarif, energia furnizată consumatorului se împarte în doua transe. Mărimea transei I se determina pentru fiecare consumator, prin înmulțirea numărului de camere de locuit ale consumatorului cu consumul specific pe camera de locuit. Acest consum specific este de 12 kWh/luna și camera de locuit pentru lunile de iarna (octombrie-martie inclusiv) și de 6 kWh/luna și camera de locuit pentru lunile de vara, (aprilie - septembrie inclusiv).
- (3) Mărimea transei a II-a se determina ca diferența între consumul total al consumatorului și mărimea transei I.
- (4) Pentru consumurile comune - iluminat și utilizări casnice în spații comune, centrale termice, distribuția apei, lifturi și altele asemenea - din imobilele de locuit cu sau fără unități comerciale și de deservire a publicului, se aplică tariful corespunzător transei a II-a, indiferent de felul receptoarelor și de puterea acestora.

Articolul 188

- (1) Consumatorii casnici care au instalate boilere electrice cu acumulare avînd o capacitate de minimum 20 litri, pot cere și furnizorul este obligat sa treacă la aplicarea tarifului pe transe combinat cu tarif de noapte.
- (2) Consumul de noapte se va plati integral cu tariful corespunzător, iar consumul de zi se va plati cu tarifele pe transe.
- (3) Ministerul Energiei Electrice poate extinde aplicarea tarifului de noapte la consumatorii casnici și pentru alte receptoare casnice consumatoare intensive de energie electrica în timpul nopții, decît cele prevăzute la alineatul 1.

Articolul 189

- (1) În cazul tarifării energiei electrice după sistemul pausal, defalcarea pe transe se va face ca și în cazul tarifării după contor, mărimea transei I fixându-se în funcție de numărul camerelor de locuit, iar mărimea transei a II-a fiind egala cu diferența dintre consumul total stabilit în pausal și consumul transei I.
- (2) Furnizorul este obligat a trece de îndată de la sistemul pausal la sistemul măsurării prin contor la toți consumatorii care cer aplicarea tarifului pe transe combinat cu tariful de noapte.

Articolul 190

Dacă pentru doua perioade de facturare consecutive nu se poate citi contorul, indiferent din ce motive, se va lasă consumatorului o înștiințare prin care i se comunică ziua și orele între care urmează a se prezenta din nou personalul furnizorului pentru citirea contorului. Dacă nici la această dată nu se va putea citi contorul, furnizorul va putea proceda la deconectarea de la rețea a consumatorului.

- b) Tarife monome pentru iluminat public, iluminat general, consumul magazinelor comerciale, tracțiunea electrica urbana și interurbana, irigații

Articolul 191

Consumul pentru iluminat public, iluminat general, magazine comerciale, tracțiune electrica urbana și interurbana, precum și consumul pentru irigații, se tarifeaza după tarife monome, la care întreaga cantitate de energie electrica furnizată se plătește cu un preț unic - lei/kWh.

Articolul 192

- (1) Tariful pentru iluminat public se aplică la consumul de energie electrica destinat iluminatului normal și festiv sau ocazional al strazilor, piețelor, parcurilor și gradinilor publice, iluminatului ornamental din exterior, normal și festiv, al monumentelor și clădirilor publice, precum și pentru consumul instalațiilor de semnalizare a circulației, al oricăror instalații de anunțuri luminoase și instalații de pavoazare, permanente sau ocazionale, în afară firmelor și reclamelor.
- (2) Tariful de iluminat public se aplică consumului de energie în scopurile prevăzute în alineatul precedent numai în măsura în care acel iluminat este cerut sau acceptat de comitetul executiv al consiliului popular al unității administrativ-teritoriale în cuprinsul căreia se afla instalatia respectiva, care efectuează plata.

Articolul 193

Tariful pentru iluminat general se aplică pentru consumul de iluminat al tuturor categoriilor de consumatori, exceptându-se:

- a) consumatorii casnici;
- b) iluminatul public;
- c) magazinele comerciale;
- d) iluminatul locurilor de producție și al incintei uzinale a marilor consumatori industriali și similarilor acestora;
- e) iluminatul locurilor de producție ale consumatorilor agricoli prevăzuți la articolul 198.

Articolul 194

- (1) Tariful pentru magazinele comerciale se aplică la consumul integral, de forta și lumina, al unităților socialiste de desfacere de mărfuri cu amănuntul, inclusiv unitățile de desfacere pentru difuzarea presei și filatelice subordonate Ministerului Postelor și Telecomunicações, al unităților de alimentație publică, inclusiv chioscuri și tonete, precum și la consumul pentru iluminatul anexelor și firmelor sau reclamelor luminoase ale acestor unități.
- (2) De asemenea, tariful pentru magazinele comerciale se aplică și reclamelor luminoase privind orice produse din comerțul socialist.

Articolul 195

Tariful pentru tracțiunea electrica urbana și interurbana se aplică pentru consumul de energie electrica pentru forta, iluminat, încălzire a vehiculelor de tracțiune - tramvaie, troleibuze și trenuri electrice -, precum și pentru consumul propriu al stațiilor de redresare din care se alimentează liniile de tracțiune electrica, cu excepția consumului garilor, depourilor, atelierelor și clădirilor.

Articolul 196

- (1) Tariful pentru irigații se aplică numai pentru consumul stațiilor de pompare pentru irigații și desecări, dacă consumul de energie pentru pompare are loc în afară orelor de vîrf de sarcina de dimineața și de seara ale sistemului energetic.
- (2) În cazul cînd aceste stații consuma energie electrica pentru pompare și în cursul orelor de vîrf, întreaga cantitate de energie electrica consumată în luna respectiva se va plăti cu taxa pentru consumul de zi din tariful pentru utilizări în agricultura.
- (3) Se exceptează cazul stațiilor de pompare care, în situații excepționale de inundații, trebuie să funcționeze și în orele de vîrf, în care caz și energia consumată în orele de vîrf se va plăti cu tariful pentru irigații. În aceste cazuri consumatorii sînt obligați sa sesizeze în scris pe furnizori, în termen de 48 ore de la ivirea situației excepționale.
  - c) Tarife monome pentru forta în general, utilizări în agricultura, foraj și extracție petroliera

Articolul 197

Consumul pentru forta, în afară de cel care, conform articolului 204, se încadrează la tarifele binome, consumul pentru utilizări în agricultura și pentru lucrări de foraj și extracție petroliera, se tarifeaza în funcție de posibilitățile de măsurare și condițiile prevăzute la articolul 198 alineatul 2 și la articolul 200 alineatul 2, după cum urmează: - cu tarife monome diferențiate pe doua perioade caracteristice ale unei zile - unui interval de 24 ore - în care are loc consumul, sau - cu tarife monome simple, independente de perioada din zi dintr-un interval de 24 ore - în care are loc consumul.

Articolul 198

- (1) Tariful pentru utilizări în agricultura se aplică pentru consumul integral al următorilor consumatori:
- a) întreprinderi agricole de stat, cooperative agricole de producție și fabrici de nutreturi combinate, cu excepția consumului fabricilor de mezeluri și conserve;
  - b) arii electrificate;
  - c) întreprinderi pentru mecanizarea agriculturii, cu excepția uzinelor de reparații;
  - d) ferme, unități și stațiuni de producție experimentală și de cercetări agricole, horticoale, sericicole, apicole, avicole, zootehnice, agronomice, de încercare a mașinilor agricole, cu excepția consumului localurilor, școlilor și laboratoarelor pe lângă care funcționează ferma, unitatea sau stațiunea;
  - e) stațiuni pentru colectarea semințelor, centre pentru combaterea dăunătorilor, stațiuni și centre pentru condiționarea semințelor și calibrarea porumbului.
- (2) La acești consumatori se aplică tarif diferențiat pentru consumul din orele de zi (6-22) și orele de noapte (22-6) numai dacă cantitatea de energie consumată anual în orele de noapte depășește 15% din consumul total anual de energie electrică al punctului de consum. În celelalte cazuri întreaga cantitate de energie electrică consumată se va tarifa cu tariful monom de zi pentru utilizări de forță în agricultura.

Articolul 199

Tariful pentru lucrările de foraj și extracție petroliera se aplică consumului de energie electrică al instalațiilor de foraj și extracție petroliera propriu-zise, cu excepția consumului atelierelor, pompelor pentru transportul spre rafinării sau baze de desfacere, fabricilor de oxigen, clădirilor administrative sau al altor instalații nelegate direct de procesul tehnologic de foraj și extracție petroliera.

Articolul 200

- (1) Tariful monom de forță se aplică pentru consumul receptoarelor de forță ale consumatorilor care au astfel de receptoare totalizând o putere instalată mai mare de 5 kW, dacă punctul de consum nu intră în categoria consumatorilor la care, conform articolului 204, se aplică tarife binome.
- (2) Consumul instalațiilor de forță cu o putere instalată de 5 kW sau mai mică se tarifează după tariful de iluminat corespunzător categoriei din care face parte consumatorul - iluminat general sau iluminat și utilizări casnice. Consumul receptoarelor de forță, indiferent de puterea instalată a acestora, din cadrul magazinelor comerciale, se tarifează cu tariful corespunzător magazinelor comerciale.

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 201

Consumatorii tarifati conform articolelor 199 și 300 au dreptul, la cerere, dacă sînt mari consumatori, să fie tarifati cu tarif binom:

- d) Tarif monom pentru energia electrica consumată din sistem peste prevederile contractuale, care rezultă din reducerea, prin comanda de dispecer, a producției de energie electrica a centralelor electrice proprii ale consumatorilor, echipate cu grupuri electrogene cu motoare Diesel sau cu turbine da abur cu condensatie sau cu priza și condensatie, interconectate sau racordate la sistemul energetic

---

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 202

Cantitatea de energie electrica consumată din sistem peste prevederile contractuale, ca urmare a reducerii, prin comanda de dispecer, a producției de energie electrica a centralelor electrice proprii, se determina conform prevederilor din instrucțiunile de aplicare a prezentului regulament.

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 203

Tariful, egal cu costul planificat al combustibilului folosit la producerea energiei electrice, se determina pe baza consumului specific de combustibil - la centralele electrice cu turbine cu abur luindu-se în considerare producția în regim de condensatie - avizat de Inspectia generală energetica și pe baza prețului de achizitite planificat al combustibilului.

- e) Tarife binome

Articolul 204

- (1) Tarifele binome se aplică pentru consumul de energie electrica al următorilor mari consumatori:
- a) întreprinderile industriale, cu unitățile și subunitățile lor, inclusiv uzinele și întreprinderile de reparații de utilaje. Se exceptează consumul instalațiilor de foraj și extracție petroliera, pentru care se aplică tariful monom special pentru aceste instalații. La unitățile auxiliare de reparații și deservire a instalațiilor de foraj și extracție petroliera - ca: fabrici de oxigen, baze tubulare, instalații de transport, prin conducte -, se va aplica tariful binom;
  - b) întreprinderile sau unitățile economice de la baza, din ramura transporturilor rutiere, feroviare, navale și aeriene, ca: parcuri și depouri de vehicule, garaje, instalații portuare, ateliere de reparații. De la aplicarea tarifului binom se exceptează consumul de tracțiune propriu-zis al tramvaielor, troleibuzelor și trenurilor electrice;
  - c) stațiile de pompare ale întreprinderilor de gospodărie comunală;
  - d) silozurile, cu excepția celor din cadrul unităților agricole;
  - e) santierelor de construcții-montaj având o durată mai mare de 1 an și o putere instalată medie anuală în recepție de forță mai mică de 5000 kW, cu excepția santierelor care execută exclusiv construcții de locuințe.
- (2) Tariful binom nu se aplică la consumul: - localurilor administrative, garajelor, depozitelor și altora asemenea, ale consumatorilor de la literele a, c, d și e, în măsura în care sînt amplasate în afară incintei uzinale, a secției de pompare, silozurilor și a santierelor de construcții; - garilor publice pentru transporturile feroviare, rutiere, navale și aeriene, triajelor de cale ferată, al localurilor administrative ale unităților de transporturi, în măsura în care sînt în afară incintei consumatorilor de la litera b; - stațiilor de radio, televiziune, telegraf și telefon, în măsura în care nu sînt integrate și nu se găsesc în aceeași incintă cu consumatorii de la litera b.
- (3) Pentru consumurile prevăzute la alineatul precedent se aplică tarifele monome corespunzătoare categoriei de consum respective.

Articolul 205

Tarifele binome se aplică și marilor consumatori prevăzuți în articolele 199 și 200, care cer să fie trecuți la tarifare binoma.

Articolul 206

- (1) Tariful binom constă din: - taxe anuale de putere în lei/kW sau lei/kVA; - taxe de energie în lei/kWh.
- (2) Mărimea acestor taxe și modul de aplicare a lor sînt în funcție de sistemul de tarif binom.

Articolul 207

- (1) Sistemele de tarif binom sînt următoarele:
- a) sistem A, cu taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în orele de virf de seara ale sistemului energetic în perioada de facturare și cu taxe de energie diferențiate pentru energia electrica consumată în orele de virf de seara și pentru energia electrica consumată în restul orelor din perioada de facturare; în cazurile în care puterea absorbită în afară orelor de virf de seara depășește pe cea absorbită în timpul orelor de virf de seara, pentru diferența de putere respectiva se aplică o alta taxa de putere, mai mica decît cea corespunzătoare orelor de virf de seara;
  - b) sistem B, cu taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în perioada de facturare, indiferent de ora la care are loc aceasta și cu taxe de energie diferențiate pentru energia electrica consumată în orele de virf de seara și pentru energia electrica consumată în restul orelor din perioada de facturare;
  - c) sistem C, cu taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în perioada de facturare, indiferent de ora la care are loc aceasta și cu taxa de energie unica pentru întreaga cantitate de energie electrica consumată în perioada de facturare;
  - d) sistem D, cu taxa de putere pentru puterea racordata și cu taxa de energie unica pentru întreaga cantitate de energie electrica consumată în perioada de facturare.
- (2) Sistemele de tarif binom vor fi aplicate de furnizor în funcție de posibilitățile de măsurare existente, în ordinea preferentiala a enumerării de la alineatul 1, cu excepția consumatorilor prevăzuți la articolul 205, cînd se exclude aplicarea tarifului binom sistem A, afară de cazul cînd exista instalații tampon.

Articolul 208

- (1) Facturarea energiei electrice consumate se face lunar, tinindu-se seama de facturile parțiale decadale, sau - pe baza înțelegerii cu consumatorii - semidecadal sau decadal: taxa de putere care se aplică lunar va fi egala cu 1/12 din taxa anuală de putere stabilită în tarifele aprobate conform dispozițiilor legale, ținînd seama de reducerile prevăzute în prezentul regulament pentru diversele cazuri speciale de reglaj al curbei de consum: puterea care se ia în considerare la aplicarea taxei de putere va fi - în funcție de sistemul de tarifare aplicat - puterea maxima absorbită sau puterea racordata corespunzătoare lunii de facturare cu excepțiile prevăzute la articolele 213-215.
- (2) Marimile puterilor maxime absorbite la care se aplică taxele de putere se determina pe baza indicațiilor contoarelor de energie activa, prevăzute, după caz în funcție de sistemul de tarifare cu unu sau doua indicatoare de maxim sau cu înregistrarea puterilor medii absorbite. Toate aceste contoare vor trebui reglate astfel ca perioada de înregistrare a puterilor absorbite să fie de 15 minute.

Articolul 209

- (1) În cazul punctelor de consum alimentate prin mai multe linii prevăzute fiecare cu dispozitive de măsurare a energiei furnizate, puterea maxima absorbită de consumator este puterea maxima simultană rezultind din puterile medii - pe sfert de ora în cazul când exista dispozitive de înregistrare automată a acestor puteri medii, respectiv pe ora, în cazul citirilor orare ale consumului de energie dat de contoare - de pe fiecare linie.
- (2) În cazul când nu se poate determina puterea maxima simultană, se va aplica tariful binom sistem D.

Articolul 210

La consumatorii sezonieri (1 martie - 30 octombrie) de energie electrica care nu iau parte la virful anual al sistemului, taxele de putere se reduc conform tabelului următor: Interval de funcționare de bază Procent de reducere a taxei de putere 1 mai - 30 septembrie 30% 1 aprilie - 30 septembrie 25% 1 martie - 30 octombrie 15%

Articolul 211

- (1) Consumatorilor care, în orele de vîrf de sarcina de seara sau de seara și de dimineata ale sistemului energetic, reduc în mod permanent sarcina sub 50% sau sub 20% din puterea maxima absorbită în restul orelor din perioada de facturare, li se aplică tariful binom sistem A și vor beneficia în luna respectiva de următoarele reduceri ale taxelor de putere:
- a) dacă reducerea de sarcina se face atît în orele de vîrf de seara cît și în cele de vîrf de dimineata, sarcina în aceste ore fiind sub 50% sau sub 20% din puterea maxima absorbită în restul orelor se aplică o reducere de 50%, respectiv de 75%, atît la taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în orele de vîrf de seara, cît și la taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în restul orelor;
  - b) dacă reducerea de sarcina se face numai în orele de vîrf de seara, sarcina în aceste ore fiind sub 50% sau sub 20% din puterea maxima absorbită în restul orelor, se aplică o reducere de 35% respectiv de 50%, la taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în orele de vîrf de seara; aceste prevederi se aplică numai consumatorilor la care puterea medie din schimbul III, de noapte, reprezintă cel puțin 70% din puterea medie absorbită a schimbului I, de dimineata;
  - c) dacă sarcina în orele de vîrf de seara se reduce sub 20% din puterea maxima absorbită în afară orelor de vîrf de seara și de dimineata, iar sarcina în orele de vîrf de dimineata se reduce sub 50% din puterea maxima absorbită în afară orelor de vîrf de seara și de dimineata, se aplică o reducere de 75% la taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în orele de vîrf de seara și o reducere de 50% la taxa de putere pentru puterea maxima absorbită în restul orelor.
- (2) Prevederile prezentului articol nu se aplică consumatorilor lucrînd în doua schimburi de zi, decît dacă încărcarea medie a schimbului II, de după-amiaza, este cel puțin egala cu 75% din încărcarea medie a schimbului I, de dimineata. De asemenea, prevederile prezentului articol nu se aplică consumatorilor care lucrează într-un singur schimb.

Articolul 212

Prevederile articolului precedent se vor aplica, la cererea consumatorilor, și pentru secțiile cu puteri absorbite de peste 3 MW, din cadrul unui punct de consum, care în orele de vîrf reduc în mod permanent sarcina sub 20% din puterea maxima absorbită de ele, dar numai în măsura în care aceste secții sînt prevăzute cu aparate de măsura corespunzătoare.

Articolul 213

Consumatorii la care în decursul unei luni de facturare se produc în mod programat - prin avariarea anterioară, intrarea în reparatie sau demontarea unor utilaje, sau prin micșorarea planului de producție - reduceri ale puterilor absorbite timp de cel puțin 15 zile consecutiv, care să reprezinte cel puțin 20% din puterea absorbită în restul zilelor din acea luna, dar minimum 1000 kW, taxele de putere se aplică diferențiat pentru cele doua perioade din luna de facturare.

Articolul 214

La consumatorii la care în decursul unei luni de facturare apar, după trecerea a cel puțin 15 zile de la începutul perioadei de facturare, sporuri aprobate ale puterii absorbite reprezentind mai mult de 25% din puterea absorbită în prima perioada, dar minimum 1000 kW, taxele de putere se aplică diferențiat pe cele doua perioade din luna de facturare.

Articolul 215

- (1) Consumatorilor care au centrale electrice proprii interconectate la rețelele furnizorului taxa de putere li se aplică la puterea maxima total absorbită în perioada de facturare, din centralele electrice proprii și din rețelele furnizorului, diminuată cu: - suma puterilor efectiv disponibile medii din perioada de facturare ale centralelor termoelectrice proprii și ale puterilor disponibile medii din aceeași perioadă, ale centralelor hidroelectrice proprii, cu condiția respectării integrale, în tot cursul lunii de facturare, a graficelor de sarcina prescrise centralelor electrice proprii de către dispecerul sistemului energetic sau al furnizorului, conform prevederilor capitolului X din partea a II-a; - suma puterilor efectiv disponibile medii din perioada de facturare ale centralelor termoelectrice proprii și ale puterilor disponibile medii din aceeași perioadă, ale centralelor hidroelectrice proprii, din care se scade ecartul maxim din cadrul perioadei de facturare dintre graficul de sarcina prescris și graficul efectiv realizat, în cazul nerespectării, în cursul lunii de facturare, a graficelor de sarcina prescrise centralelor electrice proprii.
- (2) Pentru cazul când în centralele electrice proprii intervin reparații de utilaje care durează mai mult de 30 zile pe utilaj pentru timpul de reparații care depășește 30 zile, diminuările arătate la alineatul 1 se fac cu puterea efectiv utilizabila, cu excepția cazului centralelor hidroelectrice, dacă reparațiile la aceste centrale nu scad puterea efectiv utilizabila sub valoarea corespunzătoare a debitului de apa din perioadele considerate, caz în care diminuarea se face cu puterea disponibilă. Dacă într-o luna de facturare intervin perioade în care diminuarea puterii maxime absorbite urmează a se face în raport cu puterea efectiv disponibilă sau cu puterea disponibilă medie și perioade în care diminuarea urmează a se face în raport cu puterea efectiv utilizabila, se face o singura diminuare, egala cu media ponderată în raport cu durata perioadelor respective a celor două categorii de diminuari.

- (3) În sensul aplicării prevederilor de la alineatele 1 și 2:
- a) prin putere efectiv disponibilă a unei centrale termoelectrice cu condensatie, cu motoare Diesel sau cu turbine cu gaze se înțelege cea mai mare putere activa pe care o poate dezvolta centrala, cu toate instalațiile în funcțiune - exclusiv cele în conservare, în regim de funcționare de durată, ținând seama de starea instalațiilor, de strangularile existente, precum și de celelalte condiții locale care limitează posibilitățile de producție: calitatea necorespunzătoare a combustibilului folosit, folosirea grupurilor electrogene la tensiuni sau turatii mai mici decât cele nominale, racirea insuficienta a instalațiilor, debitul de abur insuficient pentru producerea energiei electrice, cererile de putere mecanică - la grupurile electrogene care acționează direct și utilaje mecanice;
  - b) prin puterea efectiv disponibilă a unei centrale electrice de termoficare se înțelege cea mai mare putere activa pe care o poate dezvolta centrala, ținând seama de condițiile prevăzute la litera a, precum și de debitul termic efectiv livrat de la prizele și contrapresiunea turbinelor de abur;
  - c) prin putere disponibilă a unei centrale hidroelectrice se înțelege cea mai mare putere activa pe care o poate dezvolta centrala, cu toate instalațiile în funcțiune, în regim de funcționare de durată, ținând seama de starea instalațiilor, de strangularile existente, de înălțimea de cadere nominală și de debitul nominal al centralei;
  - d) prin putere efectiv disponibilă a unei centrale hidroelectrice se înțelege cea mai mare putere activa pe care o poate dezvolta centrala în condițiile prevăzute la litera c, ținând seama, în plus, de folosirea grupurilor electrogene la tensiuni sau turatii mai mici decât cele nominale, racirea insuficienta a instalațiilor, scăderea debitului și înalțimii de cadere sub valorile nominale;
  - e) prin putere efectiv utilizabila a unei centrale electrice se înțelege puterea maxima pe care o poate dezvolta centrala, în condițiile prevăzute, după caz, la literele a, b și d, luând în considerare numai instalațiile care nu sînt în reparație;
  - f) valorile medii ale puterilor disponibile, efectiv disponibile și efectiv utilizabile, se determina ca medii ale marimilor respective în luna de facturare.
- (4) Prevederile prezentului articol nu se aplică în cazul consumatorilor care au centrale electrice proprii pentru care s-a aprobat de Inspectia generală energetica regim de funcționare de intervenție.

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 216

Consumul de energie electrica la care se aplică taxele de energie se determina după indicațiile contoarelor cu unu sau doua cadrane de înregistrare, în funcție de sistemul de tarif binom aplicat; suma cuvenită după taxele de energie se determina prin multiplicarea taxei de energie cu consumul de energie electrica corespunzător.

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 217

Dacă prin aplicarea tarifelor binome ar rezultă la unii consumatori un preț mediu de revenire a energiei electrice consumate, mai mare decât cel prevăzut de tarifele monome pentru iluminatul general, factura pentru acel consumator va trebui corectată, în sensul aplicării tarifării monome la nivelul prevăzut pentru iluminatul general.

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 218

Citirea contoarelor și facturarea energiei consumate la consumatorii cu tarife binome se efectuează de către furnizor lunar, conform prevederilor articolului 258.

f) Tarifarea instalațiilor tampon

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 219

- (1) La consumul de energie electrica al instalațiilor tampon se aplică reduceri de tarif proporționale cu reducerile de putere în orele de vîrf, diferențiat la virful de seara și la cel de dimineața și cu durata reducerilor, conform instrucțiunilor de aplicare a prezentului regulament.
- (2) Reducerile tarifare se acordă numai în măsura în care posibilitatea funcționării în regim tampon a rezultat în urma unor dimensionari și investiții speciale privind capacitatea de producție a instalațiilor tehnologice consumatoare.

g) Facturarea după sistem pausal

Capitolul 1 - Tarifarea energiei electrice furnizate de întreprinderile furnizoare de energie electrica

Articolul 220

- (1) În lipsa contoarelor de energie electrica, se admite temporar ca furnizorul sa factureze energia furnizată consumatorilor după sistemul pausal. 2) Facturarea în pausal a energiei electrice la marii consumatori industriali se admite numai în următoarele cazuri: - la consumatorii noi permanenți sau temporari cu o durată mai mare de un an, pe maximum 3 luni de la intrarea în funcțiune; - la consumatorii temporari cu o durată maxima de un an.

Articolul 221

Facturarea după sistemul pausal consta în stabilirea consumului de energie electrica, în funcție de puterea și numărul orelor de utilizare a receptoarelor electrice și aplicarea la acest consum a tarifelor corespunzătoare categoriei de consum din care fac parte receptoarele respective.

Articolul 222

Energia electrica consumată de un receptor se stabilește, în sistemul pausal, ca produs dintre puterea nominală a receptorului respectiv, exprimată în kW, factorul de cerere și numărul orelor de utilizare.

Articolul 223

- (1) Consumatorii la care tarifarea se face în pausal sînt obligați sa declare furnizorului toate receptoarele electrice pe care le posedă, indicînd puterea instalată a fiecărui receptor, precum și a receptoarelor pe care nu le vor utiliza. Ei vor comunica furnizorului orice schimbare privind situația receptoarelor.
- (2) Receptoarele electrice nedeclarate care vor fi găsite la consumator vor fi considerate ca folosite ilegal. De asemenea, se considera ilegal folosite și receptoarele sau locurile de lampa sau prizele care au fost sigilate inițial și care la un control al furnizorului sînt găsite cu sigiliul rupt, chiar dacă nu sînt în funcțiune. Pentru aceste receptoare se va aplica facturarea retroactivă în pausal din prima luna care urmează după ultima verificare anterioară, fără a se putea depăși 18 luni pentru organizațiile socialiste și 3 ani pentru consumatorii particulari, conform prevederilor Decretului nr. 167/1958 privitor la prescripția extinctivă.
- (3) Receptoarele considerate ca ilegal folosite vor fi sigilate, cu excepția cazului cînd consumatorul este de acord ca pe viitor să le includă în facturarea pausala.
- (4) Persoanele vinovate de folosirea ilegală a unor receptoare vor răspunde, după caz, disciplinar sau penal, conform dispozițiilor legale.

Articolul 224

La tarifarea în pausal a iluminatului public, puterea se determină lunar de către furnizor, după puterea becurilor în funcțiune în luna de tarifare, la puterea becurilor adăugîndu-se pierderea de putere în rețele, care nu va putea depăși limitele normale cuprinse în prescripțiile de proiectare; durata de funcționare se stabilește după programul oficial de aprindere și stingere a iluminatului public.

Articolul 225

În cazul consumatorilor alimentati din posturi de transformare, dacă puterea instalata a receptoarelor electrice depășește valoarea care rezultă din puterea transformatorului de racord, exprimată în kVA, multiplicata ca un factor de putere mediu de 0,75, pentru facturarea în pausal, ca putere a receptoarelor electrice, se va lua puterea transformatorului în kVA multiplicata cu 0,75.

Articolul 226

Duratele lunare de utilizare ce se vor lua în calculul energiei electrice la facturarea în pausal, se stabilesc prin instrucțiunile de aplicare a prezentului regulament.

h) Majorări tarifare pentru depășirea puterilor aprobate

Articolul 227

- (1) În cazul depășirii în timpul orelor de vîrf de seara cu peste 5% și pe o durată de peste 15 minute a puterii aprobate conform articolului 11 alineatul 5, pentru orele vîrfului de seara, marii consumatori industriali, indiferent de sistemul de tarifare, monom sau binom, ce li se aplică vor plăti pentru puterea depășită o majorare tarifara sub forma unei taxe suplimentare egale cu dublul taxei lunare de putere prevăzută pentru orele de vîrf de seara în tariful binom sistem A.
  - (2) Taxa suplimentară se adauga, în cazul cînd consumatorul plătește energia electrica după un tarif binom, la taxele normale pentru puterea maxima efectiv absorbită, medie pe sfert de ora sau medie pe ora, după caz, sau racordata, stabilită conform sistemului de tarif binom aplicat.
  - (3) În caz de repetare a depasirilor de putere în cursul aceleiași luni, taxa suplimentară pe luna respectiva va fi egala cu triplul taxei lunare de putere prevăzută pentru orele de vîrf de seara de tariful binom sistem A.
  - (4) Se exceptează de la aplicarea majorărilor prevăzute la alineatele 1 și 3 depasirile de putere mai mici de 20 kW, precum și depasirile de putere ale instalațiilor electrificate de transport în comun, orastenesc sau interurban, de mărfuri sau călători.
-

Articolul 228

Prin putere depășită se înțelege diferența între puterea maxima absorbită în cursul lunii de facturare - medie pe sfert de ora sau medie pe ora după caz, conform instrucțiunilor de aplicare a prezentului regulament - și puterea maxima aprobată, medie pe sfert de ora sau medie pe ora. La stabilirea acestei depășiri nu se tine seama de toleranta de 5% prevăzută la articolul precedent.

Articolul 229

- (1) Cuantumul majorării tarifare lunare pentru depășirea puterilor aprobate la virful de seara se calculează prin înmulțirea puterii depășite la virful de seara cu dublul, iar în caz de repetare a depășirii, cu triplul taxei de putere lunare pentru orele de virf prevăzute în tariful binom sistem A, indiferent de sistemul de tarif binom sau moazom aplicat consumatorului.
- (2) În caz de repetare a depășirii la virful de seara, drept putere depășită la acest virf se ia depășirea maxima la virful de seara din timpul lunii de facturare.
- (3) La stabilirea majorării tarifare pentru depășirea puterilor aprobate la virf, nu se iau în considerare reducerile de taxe de putere sau tarifele preferențiale de care beneficiază eventual consumatorul.

Articolul 230

Pentru perioadele în care Inspekția generală energetică sau inspekțiile energetice regionale aproba puteri maxime provizorii pentru virful de seara, cu caracter de experimentare în vederea aprobării definitive a acestor puteri, nu se aplică majorări tarifare pentru depășiri ale puterilor aprobate pentru orele de virf.

- i) Majorări și reduceri de tarife în funcție de factorul de putere

Articolul 231

- (1) Marilor consumatori neindustriali la care puterea instalata în receptoare de forta reprezintă mai mult de 50 kW și concomitent mai mult de 50% din puterea total instalata, precum și marilor consumatori industriali, li se aplică majorări sau reduceri la valoarea energiei active furnizate, în funcție de mărimea factorului de putere mediu lunar cu care consumatorul preia energia electrica din rețelele furnizorului. La consumatorii cu tarif binom, valoarea energiei active cuprinde și taxele de putere.
- (2) În calculul puterii instalate în receptoare de forta, precum și în calculul puterii totale instalate, nu se iau în considerare motoarele electrice care acționează pompe de incendiu.
- (3) Procentele de reducere și de majorare sînt cele stabilite în următorul tabel: Procent de reducere (-) sau majorare (+) la valoarea energiei electrice active Factor de putere mediu lunar Pentru consumatorii la care facturarea energiei electrice se face la tensiunea de 110 kV sau la o tensiune mai mare Pentru consumatorii la care facturarea energiei electrice se face la o tensiune mai mica decît 110 kV în primele 6 luni începînd cu luna a 7-a de aplicare a regulamentului
1,00 - 5 - 5 - 5 0,95 0 0 0 0,93 0 0 0 0,90 0 0 + 3 0,85 + 5 + 5 + 8 0,80 + 15 + 15 + 15 0,75 + 25 + 25 + 25 0,70 + 40 + 40 + 40 0,65 + 60 + 60 + 60 0,60 + 80 + 80 + 80
- (4) Pentru valori ale factorului de putere intermediare sau mai mici decît cele prevăzute în tabel, procentul de reducere sau majorare se stabilește prin interpolare, respectiv prin extrapolare liniara.
- (5) Majorările și reducerile prevăzute în tabel pentru consumatorii la care facturarea energiei electrice se face la tensiunea de 110 kV sau la o tensiune mai mare, nu se aplică pentru consumul tractiunii electrice de pe liniile ferate din administrarea Ministerului Căilor Ferate.
- (6) La consumatorii neindustriali de sub îndrumarea și controlul Ministerului Postelor și Telecomunicações și Consiliului Superior al Agriculturii precum și la întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii, prevederile alineatului 1 se aplică după un an de la intrarea în vigoare a regulamentului de față.
- (7) Pentru consumul unităților și subunitatilor noi nu se aplică majorările tarifare prevăzute la alineatul 1 pe perioadele de rodaj mecanic și de probe tehnologice și pe următoarele 6 luni după terminarea acestor probe, dar maximum pe 12 luni în total. În vederea aplicării acestei prevederi, consumatorii vor trebui să asigure măsurarea separată a consumurilor de energie electrica activa și reactiva ale subunitatilor noi. Durata totală pe care nu se vor aplica majorările tarifare va fi stabilită de la caz la caz de Inspekția generală energetica.

Articolul 232

- (1) Pe timpul opririlor ce depășesc 10 zile pentru revizii planificate ale secțiilor tehnologice importante, precum și pentru reparații capitale și accidentale ale grupurilor electrogene din centralele electrice proprii, ale motoarelor sincrone, compensatoarelor sincrone și bateriilor de condensatoare, drept factor de putere la aplicarea scării de reduceri-majorări se va lua în considerare valoarea realizată în prima luna anterioară în care nu au avut loc opriri ale secțiilor sau agregatelor menționate.
- (2) Consumatorii pot beneficia de prevederile prezentului articol pe o durată anuală cumulată de maximum 60 de zile.

Articolul 233

- (1) Determinarea valorii factorului de putere mediu lunar se face pe baza indicațiilor contoarelor de energie electrica activa și reactiva, citite simultan, fără eliminarea influenței energiei electrice deformate necompensate, pentru ansamblul consumului, indiferent de eventualele categorii diferite de consumuri.
- (2) În cazuri excepționale, când lipsește contorul de energie reactiva, valoarea factorului de putere mediu lunar se stabilește conform instrucțiunilor ministrului energiei electrice, pe bază de măsurari temporare efectuate din 3 în 3 luni.

Articolul 234

- (1) Consumatorii care au instalații de compensare montate fără aprobarea Inspecției generale energetice - cu excepția instalațiilor montate înainte de 9 martie 1960, pentru care este valabilă aprobarea furnizorului, precum și cu excepția celor montate înainte de 1 martie 1956, care nu au nevoie de aprobare - nu beneficiază de reducerile prevăzute la articolul 231.
- (2) De asemenea, de reducerile prevăzute la articolul 231 nu beneficiază consumatorii care nu respecta pentru utilajele lor producătoare de energie reactiva principiilor regimului de funcționare prevăzute la articolele 114 și 115.

Articolul 235

Pentru cazul când consumul de energie reactiva din rețelele furnizorului este determinat și de furnizarea energiei de către furnizor sub o tensiune mai mare decât 1,05 din tensiunea nominală timp de mai mult de 70 ore lunar - luându-se în considerare numai perioadele mai lungi decât o ora consecutiv -, consumatorul este în drept să ceară, iar furnizorul este obligat să scădea din consumul de energie reactiva înregistrat de contor, sporul de consum corespunzător sporului de tensiune. Acest spor de consum se va calcula de către consumator, furnizorul având dreptul de a verifica calculul respectiv.

Articolul 236

În cazul consumatorilor la care din calculul tehnico-economic al compensării puterii reactive rezultă că nu este economică compensarea pînă la un factor de putere egal sau mai mare decît valoarea minima din zona neutrăla din tabela de la articolul 231 alineatul 3 și la care s-au luat toate măsurile posibile de compensare pe cale naturală a puterii reactive, Inspecția generală energetică va acorda, la cerere, scutire de la plata majorărilor prevăzute la articolul 231, cu condiția ca la consumatori să se realizeze factorul de putere optim rezultat din calculul tehnico-economic. Dacă nu se realizează aceasta condiție, consumatorul va plăti majorările prevăzute la articolul 231, cuantumul procentului de majorare stabilindu-se în funcție de factorul de putere optim.

Articolul 237

Pentru cazul cînd consumul de energie electrică reactivă din rețelele furnizorului este determinat și de trecerea unor instalații de la regimul normal de funcționare la regim tampon, Inspecția generală energetică va putea să acorde scutire de la plata majorărilor prevăzute la articolul 231 pentru sporul de consum de energie reactivă provocat de funcționarea unor instalații în regim tampon. Durata maximă a acestor scutiri este de 2 ani de la trecerea unei instalații de la regimul normal la regimul tampon.

Articolul 238

Dacă un consumator cu centrala electrică proprie, din cauza regimului de funcționare prescris acestei centrale, preia din rețelele furnizorului energia electrică sub un factor de putere mediu lunar mai mic decît 0,05 sau preia din rețelele furnizorului numai energie reactivă, va plăti energia activă fără majorările prevăzute la articolul 231; în acest caz consumatorul va plăti separat energia reactivă consumată cu un preț de 0,03 lei/kvarh.

Articolul 239

Energia electrică reactivă produsă de instalațiile de compensare a puterii reactive executate de către consumatori sau din fondurile lor, care au fost trecute ca fonduri fixe ale furnizorului, se considera, din punct de vedere al aplicării scării de majorări și reduceri pentru factor de putere, ca a fost produsă de către consumatorul respectiv, care va achita furnizorului cheltuielile cu energia activă efectiv consumată de acele instalații de compensare, precum și celelalte cheltuieli efective de exploatare și întreținere, exclusiv cheltuielile de amortizare.

j) Reduceri de tarife pentru furnizarea energiei electrice cu tensiune și frecvență în afară limitelor admisibile

Articolul 240

- (1) Pentru energia electrica furnizată unui mare consumator industrial timp de mai mult de 30 minute consecutiv cu o tensiune sau cu o frecventa în afară limitelor indicate în articolul 14, furnizorul va acorda o reducere tarifara de 12,5%, dacă consumatorul în timpul respectiv s-a încadrat în limitele de putere stabilite pentru acea perioada.
  - (2) Pentru perioadele când furnizarea energiei electrice către consumatori se face cu nerespectarea concomitenta a limitelor de tensiune contractuale și a limitelor de frecventa admise conform articolului 14, se va aplica o reducere tarifara de 25%, pentru energia electrica furnizată în aceste condițiuni, dacă consumatorul, în timpul respectiv s-a încadrat în limitele de putere stabilite pentru acea perioada.
  - (3) Prin acordarea reducerilor tarifare către consumatori pentru energia electrica furnizată cu tensiune sau frecventa sau cu tensiune și frecventa în afară limitelor admisibile, furnizorul este absolvit de orice răspundere față de consumator pentru calitatea necorespunzătoare a energiei electrice furnizate.
  - (4) Se exceptează de la prevederile prezentului articol cazurile când furnizarea energiei electrice s-a făcut cu o tensiune mai mica decât 85% din tensiunea nominală prevăzută în contract pe o durată mai mare de 3 secunde consecutiv, dacă aceasta a dus la ieșirea din funcțiune a unor receptoare ale consumatorului. Pentru aceste cazuri se aplică prevederile de la articolul 88, ele fiind considerate ca furnizare insuficienta de energie electrica.
- k) Dispozițiuni generale privind tarifarea energiei electrice furnizate

Articolul 241

Consumatorii la care măsurarea energiei electrice absorbite din rețeaua furnizorului se face în aval de punctul de delimitare a apartenenței instalațiilor, vor plăti, în afară sumelor calculate conform prevederilor articolelor 191-240 și pierderile de energie electrica din liniile și transformatoarele consumatorului, situate între punctul de măsurare a energiei electrice și punctul de delimitare al instalațiilor.

Articolul 242

Consumatorilor la care măsurarea energiei electrice absorbite din rețeaua furnizorului se face în amonte de punctul de delimitare a apartenenței instalațiilor, li se va stabili cantitatea de energie absorbită, prin scăderea din indicațiile de consum de energie ale contoarelor de energie electrica, a pierderilor de energie din liniile și transformatoarele furnizorului situate între punctul de măsurare a energiei electrice și punctul de delimitare a instalațiilor.

Articolul 243

Dacă prin contorul consumatorului se înregistrează consumuri de energie electrica pentru care se aplică tarife diferite, se va proceda la defalcarea consumului total pe categoriile de consum diferite tarificate.

Articolul 244

Defalcarile prevăzute la articolul 243 se fac de consumator și se transmit furnizorului astfel încât acesta să dispună de ele cel mai târziu în a treia zi după citirea de către furnizor a contoarelor. În cazul când consumatorul nu respecta această condiție, furnizorul, este în drept să întocmească factura după proporțiile de defalcare din luna de facturare anterioară, rectificând-o apoi ulterior, după defalcarile primite. Dacă consumatorul nu trimite defalcarea nici în termen de 15 zile, furnizorul va recalcula factura, aplicând la întregul consum tariful cel mai ridicat corespunzător diverselor categorii de consumuri existente la acel consumator. Furnizorul are dreptul să verifice elementele de defalcare transmise de consumator și să rectifice facturile conform rezultatelor verificării făcute împreună cu consumatorul.

Articolul 245

- (1) În cazul consumatorului care furnizează energie electrica unor subconsumatori, consumul ansamblului va fi defalcat de consumator în doua părți principale: consumul propriu al consumatorului și consumul tuturor subconsumatorilor. La rindul lor, aceste doua părți vor fi fiecare defalcate pe categoriile de consumuri pentru care exista tarife diferite. Defalcarile și comunicarea lor la furnizor se vor face în condițiile prevăzute la articolul 244.
- (2) Pentru stabilirea majorărilor și reducerilor pentru factor de putere diferit de cel neutral, consumatorul va comunica furnizorului și defalcarea consumului de energie reactiva.
- (3) La valoarea care corespunde diverselor consumuri ale subconsumatorilor, - inclusiv pentru taxele de putere aferente, dar exclusiv pentru reducerile sau majorările în funcție de factorul de putere - furnizorul va acorda consumatorului, la cererea acestuia, o reducere de 2% pentru acoperirea costului pierderilor de energie electrica în rețelele consumatorului prin care se alimentează subconsumatorii și a cheltuielilor pentru întreținerea și exploatarea acestor rețele.
- (4) Consumatorul are dreptul sa recupereze de la subconsumatorii săi sumele achitate în plus către furnizor în baza prevederilor alineatului 2, din cauza necomunicării la timp a defalcării consumurilor, dacă intirzierea este datorită subconsumatorilor care nu au prezentat, în termen util, consumatorului de la care se alimentează, defalcarea pe consumuri diferit tarifate.
- (5) Dacă consumatorul vinde, printr-un alt punct din rețeaua sa decît prin cel prin care se alimentează de la furnizor, energie electrica întreprinderii furnizoare care îl alimentează, acesta va întocmi factura pentru acest consumator numai pentru cantitatea de energie electrica activa și reactiva care rezultă ca diferența între indicațiile contoarelor prin care consumatorul absoarbe energia de la furnizor și indicațiile contoarelor prin care consumatorul livreaza energia către furnizor. La cererea consumatorului, furnizorul va majoră cu 2% cantitățile de energie activa și reactiva puterile medii pe ora sau pe sfert de ora din punctul prin care consumatorul livreaza energie electrica furnizorului, pentru a se tine seama de pierderile din rețelele consumatorului.

Capitolul 2 - Tarifarea energiei electrice furnizate de consumatori subconsumatorilor lor

Articolul 246

- (1) La decontarea energiei electrice furnizate subconsumatorilor, consumatorul va aplica tarifele aprobate pentru energia livrata de întreprinderile furnizoare de energie electrica, corespunzătoare categoriei de consum a fiecărui subconsumator.
- (2) Consumatorul nu are dreptul de a percepe de la subconsumator nici un fel de supliment de tarif sau taxa specială.
- (3) Sumele achitate de consumator drept penalități de orice fel care i-au fost aplicate de furnizor din cauza subconsumatorilor săi, precum și sumele plătite în plus de consumator, prevăzute la articolul 245 alineatul 4, vor fi recuperate de la subconsumatori.
- (4) La decontarea energiei electrice furnizate subconsumatorilor sub forma de curent continuu, precum și la decontarea energiei electrice furnizate terților dintr-o centrala electrica izolata a unei unități economice (alta decât o întreprindere furnizoare de energie electrica) se aplică tariful monom aprobat pentru energia electrica livrata din centralele electrice ale consumatorilor în rețelele întreprinderilor furnizoare de energie electrica. Pentru aceste cazuri nu se aplică prevederile articolelor 231 și 240.

Capitolul 2 - Tarifarea energiei electrice furnizate de consumatori subconsumatorilor lor

Articolul 247

Dacă la un subconsumator se aplică tarif binom, acesta va fi de același sistem cu cel aplicat consumatorului.

Capitolul 3 - Tarifarea energiei electrice livrate de consumatori în rețelele furnizorului

Articolul 248

Pentru energia electrica activa livrata de consumator în rețelele furnizorului se aplică tarif monom.

Capitolul 3 - Tarifarea energiei electrice livrate de consumatori în rețelele furnizorului

Articolul 249

Cantitățile de energie electrica activa livrate în rețelele furnizorului de către consumator se determina pe baza indicațiilor contoarelor de decontare, aplicind și prevederile articolului 106.

Capitolul 3 - Tarifarea energiei electrice livrate de consumatori în rețelele furnizorului

Articolul 250

- (1) În cazul când dispecerul sistemului energetic sau al furnizorului dispune centralei electrice proprii a unui consumator să funcționeze cu esapare de abur de la contrapresiunea sau priza unui grup de termoficare sau cu vid înrautatit la un grup cu contrapresiune, furnizorul va achită consumatorului costul combustibilului și materialelor de tratare a apei consumate în plus față de funcționarea în condiții normale.
- (2) Consumurile suplimentare prevăzute la alineatul precedent se considera ca deviere obiectivă de la normele de consum planificate pentru centrala electrică, la prețul de cost și la ceilalți indicatori de plan care sînt influențați de creșterea acelor consumuri specifice.
- (3) Funcționarea în regim prevăzut la alineatul 1 nu se ia în considerare la stabilirea planului de producție de energie electrică al centralelor electrice proprii ale consumatorilor.

Capitolul 3 - Tarifarea energiei electrice livrate de consumatori în rețelele furnizorului

Articolul 251

Furnizorul achită consumatorilor energia electrică reactivă livrată de aceștia în sistem, cu respectarea prevederilor articolului 115, la tarifele aprobate.

Capitolul 3 - Tarifarea energiei electrice livrate de consumatori în rețelele furnizorului

Articolul 252

Energia electrică reactivă livrată de consumator în rețelele furnizorului se determină pe baza contoarelor, cu verificarea de către furnizor a respectării livrării în limitele graficului dat de dispecer și a determinării pe bază de calcul a eventualelor livrări peste grafic, în scopul menținerii tensiunii necesare pe barele consumatorului.